

Rada Krajowa ZZ „Budowlani” o finansach i najważniejszych problemach Związku

str. 8-9

Rozmowa Magazynu Budowlani

z Ewą Jaszczuk,
prezesem Zarządu
Chełmskiej
Spółdzielni
Mieszkaniowej

str. 3

Dzień Budowlanych

- w Okręgu Pomorskim **str. 10-11**
- w Okręgu Wielkopolskim **str. 12**
- w Okręgu Mazowieckim **str. 13**

Szanowni Państwo,

Dzień Budowlanych to tradycyjne, jesienne święto wszystkich ludzi budownictwa. Z tej okazji, w imieniu Związku Zawodowego „Budowlani” i własnym, życzę pracownikom firm budowlanych, przemysłu wyrobów budowlanych, spółdzielni mieszkaniowych i jednostek obsługi nieruchomości oraz wszystkim, którzy są związani z naszym sektorem doskonałego zdrowia, wysokiej odporności na stres (z czego, jako środowisko jesteśmy znani) i zasłużonej satysfakcji z pracy.

Życzymy Wam i sobie, by w nadchodzącym budowlanym roku nie zabrakło dobrych budowlanych inwestycji, dobrej, godziwie opłacanej pracy. Życzymy prawodawcom i inwestorom mądrych decyzji pozwalających firmom naszego sektora patrzeć z optymizmem w przyszłość.

Przewodniczący
ZZ „Budowlani”

Przegląd związkowych wydarzeń w Polsce

Gdański okrągły stół samorządowców i związków zawodowych

Jak informuje Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, 31 sierpnia w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku, w 42. rocznicę podpisania Porozumień Sierpniowych, odbyło się spotkanie przedstawicieli samorządów i związków zawodowych dotyczące negatywnego wpływu drożyzny na sytuację materialną jednostek samorządowych oraz pracowników świadczących usługi publiczne.

Na zaproszenie prezydenta Gdańska Aleksandry Dulciewicz i prezydenta Sopotu Jacka Karnowskiego w debacie wzięli udział przedstawiciele Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych: Urszula Michalska – przewodnicząca Branży OPZZ Usługi Publiczne, Sławomir Broniarz – prezes ZNP, Ireneusz Pakulski – Krajowy Związek Zawodowy Ciepłowników i Franciszek Potulski – wiceprzewodniczący Rady OPZZ Województwa Pomorskiego. Na spotkanie z samorządowcami i związkami zawodowymi przyjechał także Margaritis Schinas, wiceszef Komisji Europejskiej.

Po zakończeniu debaty samorządowcy, liderzy wspólnot lokalnych, związkowcy podpisali listę pięciu postulatów do rządu:

- Większy udział społeczności lokalnych w wypracowywanych przez nie dochodach. Wspólnie mówimy DOŚĆ okradaniu budżetów sołectw, gmin, powiatów, województw - mówimy DOŚĆ ubożeniu rodzin pracowników!
- Stały dialog rządu ze stroną samorządową i ze wszystkimi największymi centralami związkowymi, bo mamy świadomość coraz trudniejszej sytuacji płacowej i gospodarczej, a rzetelna, uczciwa rozmowa jest lepsza od protestów i paraliżu kraju!
- Wsparcie dla wspólnot lokalnych, bo mieszkańcy i pracownicy nie mogą ponosić konsekwencji szkodliwej polityki monetarnej rządu a samorządy nie mogą pozostać same z 300, 400, 500-procentowymi podwyżkami dla gminnych i miejskich przedsiębiorstw oraz instytucji dostarczających usługi Polkom i Polakom!
- Zwiększenie nakładów na publiczną edukację!
- Równe traktowanie mieszkańców miast i wsi, którzy ogrzewają swoje domy i mieszkania, nie tylko węglem!

Lista pięciu postulatów do rządu to przede wszystkim apel o dialog oraz zwiększenie nakładów na publiczną edukację i większy udział społeczności lokalnych w wypracowywanych przez nie dochodach, co pozwoliłoby złagodzić skutki szalejącej inflacji.

Przedstawiciele samorządów i związków zawodowych, apelując do rządu, chcą uniknąć dramatów gorzej sytuowanych pracowników, seniorów, rodziców samotnie wychowujących dzieci czy młodych ludzi wchodzących w dorosłe życie.

Rada OPZZ o młodych na rynku pracy

21 września Rada OPZZ zapoznana się z oczekiwaniami młodych związkowców i zarekomendowała przeprowadzenie badań ankietowych w ogólnopolskich organizacjach członkowskich (OOC), aby uzyskać pogłębianą diagnozę ich problemów i oczekiwań – informuje OPZZ.

Rada OPZZ zwróciła się z prośbą do przedstawicieli struktur terytorialnych OOC o zapoznanie się z wnioskami ze spotkań z młodymi pracownikami i przeanalizowanie ich uwag na poziomie swoich zakładów pracy.

Rada sugeruje, aby podczas zebrań związkowych poruszono zagadnienia ważne dla młodych, ze szczególnym uwzględnieniem ich praw, i zaleca wdrożenie działań, mających na celu usprawnienie współpracy i komunikacji międzypokoleniowej.

Podczas obrad wiceprzewodnicząca OPZZ Barbara Popielarz podkreśliła, że młodzi ludzie to przyszłość, od nich zależy nasze jutro. OPZZ wspiera młode pokolenie na rynku pracy i angażuje w działalność związków zawodowych. Podejmuje wiele działań aby dotrzeć do młodego pokolenia.

OPZZ walczy o to, by młodzi ludzie rozpoczynający aktywność zawodową i podejmujący pierwszą pracę byli godnie traktowani przez pracodawców. Chcąc ułatwić im start w dorosłość kwestionuje zasadność umów śmieciowych i bezpłatnych staży. Postuluje wydłużenie urlopu wypoczynkowego oraz skrócenie czasu pracy. Zabiega o wzrost wynagrodzeń, poprawę warunków pracy młodych

cd. na str. 4

GENERALNY DYREKTOR DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Warszawa, 28 września 2022 r.

BGD.WSA.065.25.2022.AWI

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

konowany Panie Przewodniczący,

z okazji Dnia Budowlanica składam władzom i członkom Związku Zawodowego „Budowlani” życzenia dobrego zdrowia, spełnienia zawodowego, zadowolenia z wykonywanej pracy oraz realizacji ambitnych celów.

Corocznie obchodzone święto wszystkich budowlaników stało się już tradycją, która pozwala na podkreślenie w tym dniu roli i znaczenia tego środowiska w rozwoju sektora budowlanego w Polsce. Jak wiadomo, budownictwo wywiera znaczący wpływ na gospodarkę naszego kraju. W jego obszarze istotne miejsce zajmuje drogownictwo. Doceniamy codzienny wysiłek pracowników budowlanych, gdyż dostrzegamy, z jakim zaangażowaniem wykonują tę niełatwą pracę. Z efektów tego trudu codziennie korzysta całe społeczeństwo, będące beneficjentem bezpiecznej i nowoczesnej infrastruktury drogowej.

Obchodzone święto jest doskonałą okazją nie tylko do celebrowania samej profesji, ale także do refleksji nad wyzwaniem w branży. Chciałbym podkreślić, że dla nas oprócz sprawnej realizacji zadań na sieci drogowej, równie ważne jest bezpieczeństwo pracowników budowlanych podczas świadczonej pracy. W tym zakresie niezwykle cenna jest partnerska współpraca z branżą w kierunku zmniejszenia liczby wypadków i ograniczenia ich skutków. Wierzę, że dla specjalistów budowlanych wykonywana praca może być nie tylko atrakcyjna zawodowo, ale także bezpieczna.

Proszę przyjąć wyrazy uznania za profesjonalizm i zaangażowanie w realizowane zadania. Niech osiągnięte rezultaty przyczynią się dalszego rozwoju szeroko rozumianej infrastruktury oraz będą źródłem osobistej satysfakcji.

*Łączy wyrazy szacunku,
przeżyłam osobiste podziękowanie dla całej
branży i "rodzinka" budowlanych!"*
Michałowski

Obowiązkiem władzy jest zapewnienie obywatelom bezpieczeństwa energetycznego

Z Ewą Jaszczuk, prezesem Zarządu Chełmskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, radną Sejmiku Województwa Lubelskiego rozmawia Hanna Maksim

■ Hanna Maksim: W sierpniowym numerze „Budowlanych” zamieściliśmy treść petycji chełmskich spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o zmianę decyzji z 9 sierpnia br., wydanej na wniosek Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej (MPEC). Wasz argument – w wyniku kolejnej w tym roku podwyżki, cena ciepła systemowego, produkowanego przez miejską spółkę, wzrosła o 85%. „Ludzie tego nie udźwigną” – skomentowała Pani tę sytuację w lokalnej prasie. Czy przed tak horrendalnymi podwyżkami uchroni lokatorów uchwalona 2 września ustawa o wsparciu odbiorców ciepła, która przewiduje obowiązkowe ograniczenie przez wytwórców cen ciepła sieciowego na poziomie cen z marca tego roku z uwzględnieniem wzrostu cen surowca w 60%? Minister klimatu i środowiska Anna Moskwa twierdzi, że taka regulacja „przełoży się maksymalnie na 40% podwyżki na poziomie odbiorcy”. Co więcej – blokada stawki i rekompensaty wypłacone ciepłowniom mają skutkować rewizją faktur, jeśli zostały już wystawione...

Ewa Jaszczuk: Myślę, że czas zweryfikuje, czy ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw „zda egzamin”. Mam, niestety, wiele wątpliwości, czy tak się stanie. Po pierwsze - ustawa ta jest rozwiązaniem jedynie doraźnym, tylko na nadchodzący sezon grzewczy i po 30 kwietnia 2023 różnie może być... Po tej dacie w rozliczeniach z odbiorcami ciepłownicy mogą przestać stosować ceny z rekompensatą, a wtedy ceny ciepła znowu poszybują. Po drugie - cena ciepła z rekompensatą będzie niższa tylko w przypadku przedsiębiorstw ciepłowniczych, które przespały ostatnie lata niewiele robiąc, do których niestety zalicza się również MPEC Chełm. Ci bardziej przedsiębiorczy zmodernizowali źródła wytwarzania ciepła, dzięki czemu stosują ceny niższe od ustawowych cen ciepła z rekompensatą. Takie firmy i ich odbiorcy w żaden sposób na ustawie nie skorzystają. Pod tym względem ustawa nabiera charakteru pomocy dla tych leniwych i spóźnionych firm. Mam nadzieję, że nasz ustawodawca zaproponuje trwalsze i bardziej kompleksowe rozwiązanie systemowe, zmierzające do transformacji sektora ciepłowniczego w kierunku źródeł odnawialnych. A fundusze ku temu już dawno powinny być przeznaczone z dochodów państwa ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂.

Na ten moment nie mamy jednak innego narzędzia obrony przed horrendalnym wzrostem cen i ratuje nas jedynie ta ustawa. Przewiduje ona, że pomoc może być udzielona w formie rekompensaty z Funduszu Przeciwdziałania COVID - 19 dla przedsiębiorstwa, które wystąpi do prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy z rekompensatą. Niezwłocznie złożymy wymagane ustawą oświadczenia do MPEC, aby wobec mieszkańców naszych zasobów mogły być

stosowane opłaty w wysokości odpowiadającej średniej cenie wytwarzanego ciepła z rekompensatą. Istnieje również możliwość udzielenia dodatkowej pomocy finansowej w celu dalszego ograniczenia kosztów zakupu ciepła ponoszonych przez odbiorców. Przewiduje ją art. 31 uchwalonej ustawy. Jest nią rekompensata z budżetu gminy dla przedsiębiorstwa, które jeszcze bardziej obniży ceny za swoje usługi. Udzielając rekompensaty w odpowiedniej wysokości, gmina może zostać - w całości lub w części - zwolniona z konieczności zapewnienia wkładu własnego do inwestycji realizowanych ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład. Jest zatem możliwość działania, które nie rozwiązuje problemu całościowo, ale w minimalnym stopniu złagodzi wzrost cen z nowej taryfy. Pismo z propozycją takiego rozwiązania skierowaliśmy do władarzy Chełma. Jak podejście to tej propozycji nasz samorząd, jak będą podchodzić do takich rozwiązań inne samorządy, czas pokaże.

W petycji do URE piszecie też, że podwyżki ceny ciepła sieciowego wytwarzanego przez MPEC nie mogą być dyktowane wyłącznie wzrostem ceny węgla, spowodowanym wojną na Ukrainie, ponieważ wysokie koszty produkcji ciepła przez miejską spółkę to również skutek braku inwestycji, w wyniku których MPEC powinien zmodernizować technologię produkcji w taki sposób, by uciec albo przynajmniej zmniejszyć opłaty za emisję dwutlenku węgla. To samo można zapewne powiedzieć o polityce cenowej większości ciepłowni w Polsce. Kto powinien ponieść odpowiedzialność za taki stan i czy w takiej sytuacji można się cieszyć, że głosami większości

parlamentarzystów tzw. ochrona przed podwyżkami ciepła kosztować nas (budżet) będzie 8 mld zł, z czego 6 mld zł pochłona rekompensaty dla ciepłowni?

Czy warto angażować się i inwestować np. w ocieplenie bloków, skoro nie ma żadnej gwarancji, że dzięki takim działaniom faktury wystawione spółdzielni za dostarczone ciepło będą znacząco niższe?

Nasza spółdzielnia, czyli lokatorzy zaangażowali olbrzymie środki finansowe w termomodernizację zasobów, korzystając ze środków zewnętrznych, wsparcia unijnego, białych certyfikatów, wypracowanych nadwyżek bilansowych i dzięki temu wszystkie budynki stanowiące zasób spółdzielczy zostały docieplone. Tylko w ostatnich siedmiu latach wykonaliśmy prace remontowe i termomodernizacyjne o wartości ponad 57 mln zł. I mimo to, że inwestycje te zmniejszyły zapotrzebowanie w energię dostarczaną do budynków na potrzeby ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, to finansowy efekt oszczędności zjadają kolejne podwyżki MPEC.

Trudno nam się z tym pogodzić i to zaakceptować. Owszem, trudny do przewidzenia był wzrost cen węgla. Ale przecież wzrost cen praw do emisji dwutlenku węgla obserwowany był od kilku lat i wskazywały na niego prognozy ekspertów. Chełmskie przedsiębiorstwo oparte jest w 100% na węglu kamiennym. W podobnej sytuacji jest wiele innych przedsiębiorstw w Polsce. To należało sukcesywnie zmieniać. I nie jest prawdą, że nas na to nie stać - Polska zarobiła na przestrzeni lat 2013 - 2022 ok. 60 mld zł (dane z Forum Energii) na sprzedaży uprawnień do emisji CO₂. Te pieniądze powinny być przeznaczone na transformację energetyczną, na unowo-

cześnienie polskiej energetyki aby uczynić ją mniej emisyjną. Tak się jednak nie stało i za to płacimy bardzo wysoką cenę. Cenę za prąd, za ciepło. Według opinii ekspertów przynajmniej połowa tych pieniędzy, zgodnie z dyrektywą unijną, powinna być przeznaczona na transformację energetyczną i odnawialne źródła energii. Gdyby tak się działo, nasze rachunki za prąd, za ciepło mogłyby być dużo niższe.

Wracając do chełmskiej spółki MPEC - płacimy bardzo wysoką cenę właśnie za brak inwestycji w modernizację przestarzałego i nieefektywnego systemu ciepłowniczego. I niestety, nie wiemy co nas czeka... czy będą kolejne podwyżki, czy i kiedy będą prowadzone działania inwestycyjne. Z dużym niepokojem przyjmujemy sprawozdanie z działalności spółki, która rok 2021 zamknęła wynikiem ujemnym w wysokości ok 13.5 mln., choć na inwestycje przeznaczyła zaledwie ok. 417 tys. zł. Dla porównania - nasze średnioroczne wydatki inwestycyjne z ostatnich 5 lat w zasoby mieszkaniowe to ok. 8 mln 800 tysięcy złotych - ponad 20 razy więcej.

Pyta Pani redaktor, czy w takiej sytuacji

- w przeciwieństwie do gospodarstw, gdzie oświetlenie piwnicy, strychu czy podwórka mieści się w takiej samej taryfie, co zużycie energii wewnątrz budynku, za zużycie prądu w tzw. częściach wspólnych (na klatkach schodowych, w piwnicach, strychach etc.) będziecie płacić jak za przysłowiowe zboże. Czyli lokatorzy spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych nadal będą traktowani jako obywatele drugiej kategorii. Jak to się przełoży na komfort mieszkańców bloków, jak wpłynie na czynsze? Czy jest szansa na to, by położyć kres takiej dyskryminacji lokatorów spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych?

Na razie wiemy jedynie, że spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty nie weszły na listę tzw. odbiorców wrażliwych (szkół, przedszkoli, szpitali, domów pomocy społecznej czy kościołów...), dla których wicepremier Sasin zapowiedział cenę niższą za energię elektryczną od obecnej rynkowej. Nie wiemy też do jakich podwyżek musimy się przygotować. Trudno sobie wyobrazić np. sytuację, że klatki schodowe nie są oświetlane, albo że w wieżowcach przestają działać windy. Alternatywą będą

Chełmska Spółdzielnia Mieszkaniowa już wystąpiła do Miasta z konkretnymi wnioskami:

1. O aktualizację Uchwały Rady Miasta Chełm z dnia 27 listopada 2017 r. dotyczącą założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Miasta Chełm na lata 2017 - 2031 zgodnie z art. 19 Prawa Energetycznego, który zakłada, że projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata. Projekt powinien określać ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania w ciepło, prognozę wzrostu cen surowców i ciepła sieciowego, inwestycje modernizacyjne, efektywność energetyczną, odnawialne źródła energii, sposób finansowania inwestycji i modernizacji w zakresie zapotrzebowania w ciepło, ocenę jakości powietrza.
2. Udzielenie dodatkowej pomocy (rekompensaty) zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 19 września 2022 r. w celu ograniczenia kosztów zakupu ciepła ponoszonych przez odbiorców, o których mowa w art. 4 ust. 1 gdzie jest mowa o gospodarstwach domowych, także w lokalach mieszkalnych spółdzielni mieszkaniowych, wspólnot mieszkaniowych.
3. Modernizację systemu ciepłowniczego w mieście, odejściu od węgla, uwzględnienie modernizacji źródeł wytwarzania energii cieplnej, inwestycji zwiększających udział odnawialnych źródeł energii OZE oraz wzrostu efektywności energetycznej MPEC.

warto inwestować w termomodernizację spółdzielczych bloków? Tak - warto, bo gdyby nie to, co na przestrzeni ostatnich lat udało nam się zrealizować w zakresie termomodernizacji, rachunki za ciepło byłyby zdecydowanie wyższe. Wyższe byłoby zużycie ciepła i przy tak drastycznym wzroście cen, finalne rozliczenie wyglądałoby zdecydowanie gorzej.

Spółdzielnia Mieszkaniowa Nowy Tomyl uzyskała opinię Komisji Europejskiej, z której wynika, że wbrew twierdzeniom naszych decydentów, nie ma żadnych unijnych zakazów, by odbiorcy ciepła systemowego ze źródeł zewnętrznych nie mogli korzystać z takich samych taryf grzewczych jak pozostałe gospodarstwa domowe. Tymczasem spółdzielnie mają kolejny problem

przecież podwyżki czynszów...

Ioczywiście - uważam, że pomoc skierowana dla użytkowników ciepła systemowego - a to ok. 15 milionów Polaków, 42% gospodarstw domowych - jest niewystarczająca i że to musi się zmienić. Tego oczekują odbiorcy. Ciepło to dobro o szczególnym charakterze. Obowiązkiem władzy publicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego obywatelom i redukcja ubóstwa energetycznego.

Wzrosty cen ciepła i energii dotykają nas wszystkich, dla niektórych gospodarstw domowych są jednak szczególnie dotkliwe. Prawda jest taka, że tarcze antyinflacyjne, rekompensaty nie rozwiążą całościowo problemu. Potrzebne są rozwiązania systemowe dotyczące ubóstwa energetycznego. Tego oczekujemy od rządzących.

cd. ze str. 2

pracowników i wyrównanie szans na rynku pracy.

Jak zauważa Barbara Popielarz, młodzi mają niskie poczucie sprawczości, boją się bezrobocia. Uważają, że aby znaleźć satysfakcjonującą pracę trzeba wyjechać z kraju. W rezultacie niechętnie angażują się w życie publiczne myśląc, że nie są w stanie zmienić otaczającej ich rzeczywistości. Dlatego OPZZ zwiększyło ilość podejmowanych inicjatyw, aby dać młodym ludziom poczucie siły, przywrócić im wiarę we własne możliwości, a także przekazać im wiedzę, jak zadbać o swoją przyszłość już teraz. OPZZ chce stworzyć możliwości działania związkowcom młodego pokolenia, aby wzmacniać pozycję młodych pracowników w miejscach pracy. Młodzi ludzie muszą też wiedzieć, że mogą wpływać na ustawodawców odpowiedzialnych za stanowienie prawa, przyczyniając się tym samym do poprawy warunków pracy czy wzrostu wynagrodzeń, wyrównywaniu szans i likwidacji wszelkich form dyskryminacji zawodowej.

Posiedzenie Rady było dobrą okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy liderami związkowymi a młodymi działaczami.

Nauczycielski Międzyzwiązkowy Komitet Protestacyjny

15 września 2022 roku Związek Nauczycielstwa Polskiego i Forum Związków Zawodowych powołały Międzyzwiązkowy Komitet Protestacyjny – informuje ZNP.

Zadaniem Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjnego jest koordynowanie akcji protestacyjnej, prowadzonej przez ogólnopolskie organizacje związkowe zrzeszające pracowników systemu oświaty.

Decyzję o utworzeniu komitetu podjęto „mając na uwadze gwałtownie postępującą pauperyzację pracowników systemu oświaty, wynikającą z kilkunastoprocentowego spadku realnej wartości wynagrodzeń, oraz narastające problemy szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych, będące skutkiem nasilającego się odchodzenia nauczycieli z zawodu, jak również brak adekwatnych działań ze strony Rządu RP, które umożliwiłyby zahamowanie tych procesów”.

Porozumienie w sprawie powołania Międzyzwiązkowego Komitetu Protestacyjnego zostało zawarte pomiędzy Związkiem Nauczycielstwa Polskiego reprezentowanym przez Sławomira Broniarza, prezesa ZNP i Krzysztofa Baszczyńskiego, wiceprezesa Zarządu Głównego ZNP a ogólnopolskimi związkami zawodowymi systemu oświaty zrzeszonymi w Forum Związków Zawodowych, reprezentowanymi przez Sławomira Wittkowicza, przewodniczącego Wolnego Związku Zawodowego „Forum-Oświata” i Ewę Tatarczak, przewodniczącą Związku Zawodowego „Rada Poradnictwa”.

Umawiające się strony są otwarte na przystąpienie do porozumienia Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”.

Protest przeciwko wygaszaniu pomostówek

OPZZ zaprasza do udziału w manifestacji w sprawie emerytur pomostowych, która odbędzie się 19 października. W jej trakcie nastąpi przekazanie Minister Rodziny i Polityki Społecznej petycji dotyczącej uchylecia przepisu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, który zakłada ich stopniowe wygaszanie.

„Emerytury pomostowe miały być ściśle powiązane z budową alternatywnego systemu ochrony osób wykonujących prace ciężkie. Oznaczało to wolę ścisłego powiązania obowiązku opracowania strategii z wygaszającym charakterem emerytur pomostowych. Już 8 lat temu upłynął ostateczny termin na przygotowanie strategii, jednak rząd nie wywiązał się z nałożonego na niego zobowiązania.

Niespełniona obietnica stworzenia strategii sektorowej i brak poprawy warunków pracy, a tym samym niewyeliminowanie szkodliwych czynników przez zakładany postęp technologiczny zmusza nas do głośnego wyrażenia sprzeciwu w sprawie wygaszania ustawy o emeryturach pomostowych.

Już dziś osoby, które rozpoczęły pracę w bardzo młodym wieku, nie mogą skorzystać z wcześniejszego zakończenia aktywności zawodowej. Prawo do emerytury pomostowej uzależnione jest wedle obecnie obowiązujących przepisów od wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze przynajmniej przez jeden dzień przed 1 stycznia 1999 r. W praktyce oznacza to, że po 2042 r. nikt nie uzyska prawa do świadczenia, pomimo że nie znikną wszystkie przesłanki do likwidacji ustawy. Domagamy się więc prawa do emerytury pomostowej bez względu na datę rozpoczęcia pracy w szczególnych warunkach lub pracy o szczególnym charakterze” - informuje OPZZ.

Zebrał: Tomasz Nagórka

ELEKTROMONTAŻ RZESZÓW W TYM ROKU ZWIEDZAŁ GÓRY STOŁOWE I GÓRY ORLICKIE W CZECHACH

W tym roku Zarząd Związku Zawodowego „Budowlani” w Elektromontaż Rzeszów S.A. zorganizował wycieczkę w Góry Stołowe w Polsce i Góry Orlickie w Czechach.

W pierwszym dniu uczestnicy wycieczki udali się do górskiego resortu Dolni Morava, który znajduje się w Czechach, 13 km od granicy z Polską, żeby przejść przez spacerowy most wiszący. Most ten ma nazwę Sky Bridge 721, budowano go 2 lata, udostępniony został dla turystów 13 maja 2022 r. To najdłuższy most spacerowy na świecie – pobił rekord wiszącego mostu portugalskiego o długości 516 m. Sky Bridge 721, jak sama nazwa wskazuje, ma 721 metrów. Najwyższy punkt wiszącego mostu znajduje się na wysokości 96 m.

Po przejściu przez most grupę czekała kolejna atrakcja resortu Dolni Morava, którą jest platforma widokowa Ścieżka w Obłokach. Wysokość nad poziomem morza – 1116 m, wysokość ścieżki – 55 m, długość drewnianej kładki – 710 m. Po zakończeniu zwiedzania pozostał przejazd kolejką górską, a później, autokarem na nocleg do Radkowa.

Następnego dnia cała grupa wraz z przewod-

nikiem udała się do Karłowa. Program był napięty: wejście do Parku Narodowego Gór Stołowych, zdobycie najwyższego szczytu Gór Stołowych, czyli Szczelińca Wielkiego, przejście do schroniska i na punkt widokowy na Szczelińcu oraz zwiedzanie rezerwatu skalnego na Szczelińcu (pomnik przyrody). Po zakończeniu zwiedzania Parku Narodowego Gór Stołowych - przejazd do Polanicy Zdrój, jednego z najpiękniejszych uzdrowisk Polski. A tam: spacer po Parku Zdrojowym wraz z jego atrakcjami (pergole, podświetlana fontanna, pomniki), wizyta w Pijalni Wód „Wielka Pieniawa”, spacer doliną Bystrzycy Dusznickiej. Ostatnim punktem drugiego dnia zwiedzania były Wambierzyce, a dokładnie Kalwaria Wambierzycka - zwiedzanie Sanktuarium Maryjnego - miejsca kultu i nawiedzeń, porównywalnego z Bazyliką Św. Piotra w Rzymie. Po długim i wyczerpującym dniu - powrót do Radkowa, gdzie czekała już przygotowana dla uczestników uroczysta kolacja, na której wszyscy mile spędzali czas, wspominając atrakcje z minionego dnia.

W ostatnim dniu wycieczki, zgodnie z programem, było zwiedzanie z przewodnikiem Z

Książ w Wałbrzychu i palmiarni. Zamek Książ to jeden z najchętniej odwiedzanych zamków w Polsce i jednocześnie jeden z największych w Europie, trzeci w Polsce i największy na Dolnym Śląsku. W

palmiarni rośnie ponad 250 gatunków roślin, które reprezentują florę różnych stref klimatycznych i różnych kontynentów. Warto było zobaczyć m.in. bambusy, fikusy i krzewy z Azji; eukaliptusy, świerki i sosny z Australii; byliny z Afryki; kaktusy i agawy z Ameryki Środkowej czy rośliny cytrusowe z basenu Morza Śródziemnego. Palmiarnia była naszym ostatnim punktem zwiedzania, a na uczestników wycieczki czekała długa droga powrotna do Rzeszowa.

Gratuluję wszystkim uczestnikom wytrwałości oraz odwagi, szczególnie w pierwszym dniu, bo przejście przez most Sky Bridge 721 to atrakcja dla najodważniejszych. Dziękuję za stworzenie miłej i wesołej atmosfery podczas trzydniowego wyjazdu. Dziękuję również Zarządowi firmy Elektromontaż Rzeszów, na czele z Panem Prezesem Sławomirem Ciulem, który zawsze wspiera organizacje związkowe w Elektromontażu Rzeszów w organizowaniu tak wspaniałych wycieczek, co pozytywnie wpływa na integrację pracowników.

Andrzej Płonka

Rada
Ochrony
Pracy

Rada Ochrony Pracy omówiła problematykę szkoleń pracowników - w tym wykonujących prace szczególnie niebezpieczne - z wykorzystaniem metod komputerowych

Szkolenia w dziedzinie bhp spełniają kluczową rolę w zarządzaniu bezpieczeństwem pracy w przedsiębiorstwie. Świadomość zagrożeń i umiejętności ochrony przed nimi, nabyte przez pracowników podczas szkolenia, są istotnym warunkiem skutecznego zapobiegania wypadkom przy pracy i schorzeniom zawodowym związanym z warunkami środowiska pracy.

Podstawą prawną regulującą obowiązki pracodawcy odnośnie szkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy jest art. 2373 § 1 i § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1320 ze zm.). Przepis ten zabrania pracodawcy dopuszczania do pracy osoby, która nie posiada wymaganych kompetencji i dostatecznej znajomości zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

- prace na wysokości,
- prace w wykopach.

Przy organizacji prac szczególnie niebezpiecznych pracodawca musi spełnić szczególne wymagania bhp przy ich wykonywaniu, w tym zapewnić:

- bezpośredni nadzór na tych pracach przez wyznaczone osoby,
- odpowiednie środki zabezpieczające organizacyjne i techniczne,
- przeprowadzenie pogłębionego instruktażu stanowiskowego, w szczególności obejmującego imienny podział pracy, kolejność wykonywania zadań oraz wymagania bhp przy poszczególnych czynnościach, a także postępowanie w sytuacjach awaryjnych.

Przepisy zobowiązują także pracodawcę do poleceń pisemnych wykonywania tych prac. Prace szczególnie niebezpieczne występują w różnych branżach więc szczególne wymogi dotyczące bezpiecznego ich zorganizowania ujęto w szczególnych

szczególnych. Podczas 121 kontroli ujawniono, że instruktaż stanowiskowy przeprowadziła osoba nieposiadająca odpowiednich kwalifikacji w zakresie metod jego prowadzenia oraz doświadczenia zawodowego związanego z danym stanowiskiem pracy.

W prezentacji CIOP – PIB przedstawiono teoretyczne i praktyczne implikacje komputerowego wspomaganie edukacji, w tym szczególne zalety szkoleń z wykorzystaniem technik rzeczywistości wirtualnej (VR) i symulatorów.

Udowodniono, że stosowanie urządzeń komputerowych, multimediów i symulatorów, zwiększa efektywność kształcenia poprzez angażowanie funkcji poznawczych uczestników, obserwację i refleksję nad własnym działaniem oraz możliwość dostosowania programu do indywidualnych potrzeb.

Oprogramowanie symulatorów szkoleniowych w technice VR pozwala uchwycić ryzykowne odstępstwa od obowiązującej na danym stanowisku procedury pracy, a szkolony poznaje ich konsekwencje oraz nabiera prawidłowych nawyków pracy bez narażania się na ryzyko. Symulatory z wykorzystaniem VR przyspieszają także proces szkolenia, zwiększają jego atrakcyjność i rozwijają umiejętności sprawnego wykonywania pracy. Potwierdziły to szkolenia na opracowanych w CIOP - PIB symulatorach (m. in. prac operatorów przenośnych pilarek łańcuchowych, a także operatorów żurawia wieżowego i suwnicy).

Nowe perspektywy wykorzystania VR dotyczą także obiektywizacji procesów:

- egzaminowania, a więc weryfikacji wiedzy, a także umiejętności praktycznych w bezpiecznych i kontrolowanych warunkach,
- weryfikacji predyspozycji do wykonywania określonych zadań (np. kierowanie maszynami ciężkimi lub wykonywanie działań ratowniczych).

Badania naukowe realizowane z wykorzystaniem narzędzi szkoleniowych VR wskazują, że prawidłowo przygotowany symulator szkoleniowy VR, zwłaszcza opra-

cowany w ścisłej współpracy z końcowym użytkownikiem, charakteryzuje się bardzo wysoką, (ok. 90% wartości maksymalnej) użytecznością. Równie wysokie wartości są uzyskiwane w zakresie wskaźników subiektywnych takich jak poziom akceptacji technologii przez końcowych użytkowników (np. operatorów maszyn) oraz wyższej oceny jakości i przydatności szkolenia. Przykładowo zainteresowanie szkoleniem z zakresu bezpieczeństwa przy pracach usuwania azbestu w roku 2021 wzrosło 5-krotnie. Zastosowanie narzędzi komputerowych umożliwiających lepsze szkolenie operatorów i zmniejszenie awaryjności maszyn, powinno przełożyć się na zwiększenie konkurencyjności firm zatrudniających lepiej przygotowanych pracowników do prac z kosztownym sprzętem, obciążonym jednak z natury wysokim ryzykiem awarii lub wypadku.

kompetencyjnych dla jednostek prowadzących szkolenia w dziedzinie bhp i ustanowienie zasad ich oceny oraz nadzoru nad jakością świadczonych usług,

- wprowadzenia ogólnodostępnego rejestru jednostek edukacyjnych prowadzących szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na podstawie oceny ich kompetencji.
- Ogólnopolski rejestr jednostek edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy umożliwi wgląd do jego danych przez pracodawców poszukujących dobrych jednostek szkolących oraz przez uprawnione organy nadzoru i kontroli nad warunkami pracy,
- określenia niezbędnych wymagań kwalifikacyjnych i kompetencji dla wykładowców problematyki z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zapewnienia w programach obowiązkowych szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy odpowiedniego przygotowania kadry kierowniczej przedsiębiorstw / instytucji do prawidłowego przeprowadzania szkoleń stanowiskowych dla nowych pracowników.
- posiadania przez pracodawcę dokumentacji przeprowadzonych u niego szkoleń z dziedziny bhp (program, wykaz uczestników, protokół z egzaminu, rejestr wydanych zaświadczeń).
- Promowanie systemów oceny i nadzorowania kompetencji jednostek edukacyjnych poprzez udostępnianie wykazów certyfikowanych jednostek edukacyjnych i ich wykładowców, których kompetencje oceniono w ramach funkcjonujących w Polsce systemów akredytacji i certyfikacji kompetencji.

jest aktem prawnym określającym m.in. szczególne zasady szkolenia w dziedzinie bhp, jego zakres i wymagania dotyczące treści i realizacji programów szkolenia oraz sposobu ich dokumentowania. Istotnym elementem szkolenia pracownika na nowym stanowisku pracy jest także instruktaż stanowiskowy, który ma wyjątkowe znaczenie przy pracach szczególnie niebezpiecznych.

Definicję prac szczególnie niebezpiecznych określono w § 80 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. z 2003 r. Nr 169 poz. 1650 ze zm.).

Do prac szczególnie niebezpiecznych zaliczono:

- roboty budowlane, rozbiórkowe, remontowe i montażowe prowadzone bez wstrzymania ruchu w zakładzie pracy lub jego części,
- prace w zbiornikach, kanałach, wnętrzach urządzeń technicznych i innych niebezpiecznych przestrzeniach zamkniętych,
- prace przy użyciu materiałów niebezpiecznych,

przepisach bhp w ramach rozporządzeń poszczególnych resortów.

Organy Państwowej Inspekcji Pracy nie mają jednak praktycznie możliwości oceny programu i przebiegu szkolenia, poziomu kompetencji wykładowców oraz zastosowanego wyposażenia dydaktycznego. W posiadaniu kontrolowanego pracodawcy znajdują się bowiem wyłącznie zaświadczenia o ukończeniu szkolenia przez pracowników. Brak jest regulacji zawierającej wskazanie organu sprawującego nadzór merytoryczny nad jednostkami prowadzącymi szkolenia w dziedzinie bhp. W praktyce najważniejszym kryterium wyboru przez pracodawców określonej jednostki pozostaje cena tej usługi.

W 2021 r. inspektorzy pracy przeprowadzili 37 tys. kontroli przestrzegania przepisów dotyczących szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W 13,2 tys. z tych kontroli (35%) stwierdzono nieprawidłowości dotyczące organizacji i terminowości prowadzenia szkoleń. W ponad 3,6 tys. kontroli stwierdzono brak przeszkolenia pracowników, w tym wymaganego instruktażu na stanowiskach

Rada Ochrony Pracy uważa za niezbędne wprowadzenie zmian w systemie szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy postulując:

- Nowelizację rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy w następującym zakresie:
- wprowadzenia podstawowych wymagań

Określenie, jakie konkretne efekty kształcenia muszą być osiągnięte w wyniku realizacji studiów podyplomowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (minimalny zakres tematyczny, czas realizacji programu studiów oraz zasady i tryb organizacji).

ZJ
opracowano z wykorzystaniem materiału ROP

WARSZAWSKA RADA DS. BEZPIECZEŃSTWA PRACY W BUDOWNICTWIE

W siedzibie Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie odbyło się pierwsze w tej kadencji posiedzenie Rady Okręgowego Inspektora Pracy do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Andrzej Cegła, przewodniczący Rady, podkreślił, że celem Rady jest wyrażanie opinii i formułowanie wniosków dotyczących inicjowania różnorodnych przedsięwzięć w sprawach ochrony pracy w budownictwie oraz organizowanie współpracy zainteresowanych tą problematyką organów, urzędów, instytucji i organizacji.

Program zebrania przewidywał przedstawienie i analizę dotychczasowej aktywności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Warszawie na terenie woj. mazowieckiego, omówienie działań i doświadczeń organizacji – członków Rady – w zakresie podnoszenia standardów BHP w budownictwie oraz propozycje i wnioski dotyczące planu działania Rady na II półrocze 2022 roku.

W pierwszej części spotkania, nadinspektor pracy Anna Wójcik zapoznała zebranych ze strategią działania Okręgowego Inspektoratu Pracy, służącego poprawie bezpieczeństwa pracy na budowach. Wskazała na najważniejsze z nich:

- wzmożony nadzór na budowach o szczególnym znaczeniu dla bezpieczeństwa;
- eliminowanie zagrożeń wypadkowych w budownictwie;
- kontrole małych placów budów (czerwiec – wrzesień 2022);
- kontrole przedsiębiorców w zakresie prawnej ochrony pracy i/lub legalności zatrudnienia;
- rekontrole placów budów.

Kontrole Państwowej Inspekcji Pracy na warszawskich placach budów oraz stan przestrzegania na nich przepisów BHP były przedmiotem prezentacji kolejnego prelegenta, starszego inspektora pracy, specjalisty Dariusza Płochockiego. Zwrócił on uwagę na szereg nieprawidłowości pojawiających się szczególnie w małych podmiotach branży budowlanej, których działania, pomimo przynależności do organizacji zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem pracy, bardzo często odbiegają od przyjętych standardów.

Badania i analiza przykładowych wypadków przy pracy na placach budów w roku 2021 to temat, który przedstawił starszy inspektor pracy Krzysztof Stelmach. Podkreślił, że pomimo faktu, iż był to rok pandemii, ilość pracy wykonywanej przez inspektorów OIP Warszawa na budowach paradoksalnie nie zmalała. Zaprezentowane przykłady zdarzeń wypadkowych pokazały, że wielu incydentów z udziałem poszkodowanych można było uniknąć nie angażując przy tym dużych nakładów technologicznych i finansowych. Niejednokrotnie wystarczyłoby odpowiednie szkolenie stanowiskowe oraz świadomość ryzyka podejmowanego przez wykonawców robót.

Do opisaną przez inspektorów pracy sytuacji na mazowieckich budowach odniósł się Przewodniczący Rady, który nawiązując do własnych doświadczeń zawodowych, wskazał na szczególną rolę szkoleniowca w zakładach pracy: jego kompetencje, przygotowanie i osobiste predyspozycje do przekazywania i utrwalania dobrych praktyk. Wskazał również na kluczową rolę ustawodawcy w tworzeniu jasnych i stabilnych przepisów prawa pozwalających na wdrożenie w życie konkretnych wymagań bez konieczności częstych zmian dezorganizujących pracę

zarówno inwestorów jak i wykonawców. Andrzej Cegła podkreślił również edukacyjną rolę Państwowej Inspekcji Pracy, obejmującą swoim zakresem zarówno działania prewencyjne, wyrażone w postaci szkoleń i audytów, jak i kontrolne, które nierzadko kończą się postępowaniem mandatowym. Zwrócił również uwagę na fakt, że wysokość tych ostatnich niejednokrotnie jest niewspółmierna do rozmiaru uchybień ujawnianych w procesie kontrolnym.

Podniesione tematy wywołały ożywioną dyskusję członków Rady, którą rozpoczęła dr inż. Krzysztof Kaczorek, adiunkt Wydziału

Inżynierii Łądowej Politechniki Warszawskiej. Wskazał na najpilniejsze problemy branży budowlanej, tj.: rosnąca inflacja, oszczędności na BHP, czas pracy na budowie i nierealne do spełnienia oczekiwania inwestora, nieaktualne Katalogi Nakładów Rzeczowych.

Nawiązując do wypowiedzi przedmówcy, Magdalena Lewandowska, dyrektor Biura Polskiego Związku Pracodawców Budownictwa zwróciła uwagę na fakt, że inwestorzy szukający oszczędności najczęściej znajdują je w obszarze BHP. Rozwiązaniem tego problemu byłoby wprowadzenie stałej sumy (0,5%-1% wartości kontraktu) przeznaczonej wyłącznie na kwestie bezpieczeństwa.

Problem nagminnego braku stosowania środków ochrony indywidualnej poruszył Norbert Wroński, dyrektor Oddziału Terenowego Urzędu Dozoru Technicznego z siedzibą w Warszawie. Zwrócił uwagę na potrzebę budowania świadomości społecznej w tym zakresie, przytaczając doświadczenia krajów zachodnich, w których to pracownik nie chce podjąć pracy, jeżeli takowe nie są mu zapewnione.

Odnosząc się do prezentacji inspektora Dariusza Płochockiego oraz kwestii wysokości mandatów nakładanych przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Warszawie, głos zabrał Cezary Izdebski, sekretarz krajowy ds. prawnych Związku Zawodowego Budowlani. Zwrócił uwagę, że suma sankcji nałożonych w ubiegłym roku jest równoważnością 10 dni przestoju średniej wielkości inwestycji budowlanej. Wniosek nasuwa się sam. Wysokość kar nie spełnia swojej roli, którą jest zapobieganie pojawianiu się w przyszłości rażących zaniedbań na placach budowy. Do tego problemu odnieśli się również inni przedstawiciele związków zawodowych: Mirosław Ossowski, sekretarz ZZ „Budowlani”, Sławomir Zabost i Andrzej Kropiwnicki.

Następnie głos w dyskusji zabrała Cecylia Połubczek, prezes Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP Oddział Warszawa Wola. Jej postulaty spotkały się z aprobatą wszystkich członków Rady. Należały do nich:

- wprowadzenie bezpośredniego nadzoru nad pracownikami zagranicznymi przez obywatela polskiego z odpowiednimi uprawnieniami budowlanymi. Niejednokrotnie duże różnice w przepisach prawa polskiego i prawa innych krajów, ich nieznanomość, przyczyniają się do wypadkowości;
- wprowadzenie stałego, 8-godzinnego nadzoru BHP nad inwestycją, na której pracuje powyżej 50 pracowników;
- zmiana/doprecyzowanie rozporządzenia w sprawie żurawi wieżowych w zakresie zatrudniania operatorów na kontraktach lub umowach cywilnoprawnych. Na chwilę obecną brak jest regulacji w tym zakresie, co niesie ze sobą nieprzestrzeganie czasu pracy;
- pracodawca, u którego doszło do wypadku ciężkiego lub śmiertelnego powinien podlegać obowiązkowemu szkoleniu BHP dla pracodawców i osób kierujących pracownikami. Szkolenie takie powinno być prowadzone przez instytucje państwowe zajmujące się bezpieczeństwem pracy lub firmy z odpowiednimi kwalifikacjami i kompetencjami oraz kończyć się egzaminem;
- każdy rozpoczynający działalność gospodarczą powinien obowiązkowo ukończyć kurs z zakresu prawa pracy i BHP. Pracodawca powinien dowiedzieć się o Kodeksie pracy oraz prawach i obowiązkach z niego wynikających.

Doświadczenie pokazuje, że na chwilę obecną istnieje duża grupa przedsiębiorców, która nie zna podstawowych przepisów dotyczących zatrudnienia;

- należy położyć szczególny nacisk na kontrolę jakości szkoleń BHP oraz zwrócić uwagę na autentyczność orzeczeń lekarskich. Zdarza się, niestety, że są one fałszowane;
- zwrócenie uwagi na autentyczność orzeczeń lekarskich. Zdarza się, że są one fałszowane. Kierowanie takich spraw do prokuratury;
- otwarta kwestia negatywnych postaw w zakresie BHP prezentowanych w mediach – wszelkie programy remontowo-budowlane, w których pracujący nie używają środków ochrony indywidualnej. Jak reagować?

Kwestia rozporządzenia 121F/22 rozpoczęła dyskusję na temat bezpiecznego wykorzystania żurawi w województwie mazowieckim. Postawione pytania pojawiły się w związku z głośnym wypadkiem w Krakowie, który wydarzył się w lutym tego roku.

Spotkanie Rady podsumował jej Przewodniczący, stwierdzając, że niektóre postulowane rozwiązania są już przyjęte. W chwili obecnej należy je zebrać, opracować i ustalić agendę działania. Andrzej Cegła zwrócił się z prośbą do członków Rady o nadesłanie propozycji, które następnie zostaną zebrane i usystematyzowane.

Na podstawie: OIP Warszawa

Obradowała Rada ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Głównym Inspektorze Pracy

15 września 2022 r., w siedzibie Państwowej Inspekcji Pracy odbyło się posiedzenie Rady Głównego Inspektora Pracy ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie. Posiedzenie Rady zainaugurowała Katarzyna Łążewska-Hrycko główny inspektor pracy, wręczając akty powołania nowym członkom: Mikołajowi Moskałowi – dyrektorowi Centrum Koordynacji Szkolenia Operatorów Maszyn w Instytucie Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego należącego do ogólnopolskiej Sieci Badawczej – Łukasiewicz oraz Zdzisławowi Siwińskiemu – wiceprezesa Związku Rzemiosła Polskiego. W swoim wystąpieniu Główny Inspektor Pracy podkreśliła prewencyjną rolę Państwowej Inspekcji Pracy oraz Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, jak również jej zaangażowanie w poprawę bezpieczeństwa na polskich budowach.

W obradach Rady ds. Głównego Inspektora Pracy ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie uczestniczył Tomasz Nagórka – wiceprzewodniczący Związku, który przedstawił informacje na temat stosowania rozporządzenia dotyczącego bezpieczeństwa operatorów żurawi.

W pierwszej kolejności głos zabrali przedstawiciele Głównego Inspektoratu Pracy.

Jarosław Leśniewski, przewodniczący Rady - zastępca głównego inspektora pracy przedstawił informację o funkcjonowaniu Rad Okręgowych Inspektorów Pracy ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie. „Rady przy Okręgowych Inspektorach Pracy są miejscem spotkań, wymiany doświadczeń, dobrych praktyk zawodowych, inicjowania najlepszych rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy w sektorze budowlanym pomiędzy administracją państwową a przedsiębiorcami i organizacjami” – powiedział Jarosław Leśniewski.

Analizę wypadków przy pracy w budownictwie, na podstawie danych Państwowej Inspekcji Pracy, przedstawiła Karolina Głowczyńska – Woelke – kierownik Sekcji

Wypadków przy Pracy w Departamencie Nadzoru i Kontroli GIP.

Według danych Państwowej Inspekcji Pracy, w 2021 r. miały miejsce 103 śmiertelne wypadki przy pracy w budownictwie (według sekcji PKD) na ogół 537 poszkodowanych w wypadkach w tym sektorze gospodarki. Niestety, branża budowlana dominuje wśród branż pod względem liczby śmiertelnych wypadków. Najwięcej wypadków przy pracy miało miejsce w zakładach pracy liczących do 9 pracowników. Jak podkreśliła Karolina Głowczyńska – Woelke, problemy organizacyjne i ekonomiczne nie mogą tłumaczyć braku poszanowania dla wymagań prawa, w tym przepisów określających właściwy poziom BHP, także wobec osób świadczących pracę bez względu na podstawy prawne tego świadczenia. Pracodawcy powinni wdrażać systemowe działania zapewniające

poprawę bezpieczeństwa pracy w sektorze budowlanym a następnie podsumował czwarte kontrole na małych placach budowy, będących elementem 3-letniej „Strategii kontroli i prewencji Państwowej Inspekcji Pracy w budownictwie”.

Jak zauważył dyrektor Jakub Chojnicki – „kontrolne małych placów budowy, w obecnej formule, przynoszą wymierne efekty w postaci wyegzekwowania przestrzegania przepisów bhp w tym sektorze i likwidacji bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia pracujących, które mogą skutkować wypadkami przy pracy. Stanowią uzupełnienie działań, podejmowanych przez Państwową Inspekcję Pracy na rzecz poprawy warunków pracy w budownictwie w ramach „Strategii kontroli dla sektora budowlanego”. Istotne jest wypracowanie praktycznych sposobów, zarówno w kontekście zmian legislacyjnych,

konieczność włączenia inwestora w zakres odpowiedzialności za bezpieczeństwo podczas wykonywania pracy na budowie.

W kolejnej części posiedzenia swoje wystąpienia wygłosili przedstawiciele Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Elżbieta Nowicka-Słowik - wiceprezes Polskiej Izby Gospodarczej Rusztowań mówiła o odbiorach rusztowań w kontekście obowiązujących przepisów prawa.

Arkadiusz Dłużniewski - dyrektor Departamentu Inspekcji i Kontroli Budowlanej Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego omówił zagadnienia dotyczące ogrodzenia terenu budowy oraz prac na wysokości.

Tomasz Nagórka – wiceprzewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” omówił problematykę stosowania rozporządzenia ws. bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze żurawi wieżowych i szybkomontujących.

żurawi, pozwoliło na korzystanie z dłuższego odpoczynku oraz doposażyło kabiny żurawi w urządzenia zwiększające komfort pracy” – powiedział Tomasz Nagórka. Przedstawił również propozycje regulacji, które nie znalazły się w ostatecznej treści rozporządzenia, a które mają ogromny wpływ na pojawiające się wątpliwości interpretacyjne w zakresie podmiotu odpowiedzialnego za bhp przy obsłudze żurawi czy kontroli czasu wykonywania czynności przez operatora żurawia. „Praktyka wskazuje na konieczność doprecyzowania nieostrych pojęć, które znalazły się w rozporządzeniu. Wymaga to jednak współdziałania zainteresowanych stron - strony związkowej, pracodawców, właścicieli żurawi oraz Państwowej Inspekcji Pracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, który jest autorem rozporządzenia” – powiedział wiceprzewodniczący „Budowlanych”.

Mikołaj Moskał - dyrektor Centrum Koordynacji Szkolenia Operatorów Maszyn Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego mówił o działalności Sieci Badawczej Łukasiewicz zmierzającej do podniesienia jakości i bezpieczeństwa operatorów maszyn i urządzeń technicznych.

Paweł Rajewski - kierownik Wydziału Urządzeń Transportu Bliskiego w Departamencie Techniki Urzędu Dozoru Technicznego omówił kwestię eksploatacji urządzeń i maszyn podlegających dozorowi technicznemu na placach budów.

Podczas omawiania poszczególnych tematów każdy z członków Rady miał okazję do zabrania głosu w dyskusji.

Historia Rady Głównego Inspektora Pracy ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie sięga roku 2003, kiedy to odbyło się pierwsze jej posiedzenie. Rada jest nie tylko ciałem opiniotwórczo-doradczym, ale też ważnym filarem dialogu społecznego, gdzie przedstawiciele pracodawców i związków współdziałają na rzecz wspólnego dobra, jakim jest bezpieczeństwo pracy.

Tomasz Nagórka

bezpieczne warunki pracy, a pracownicy w najmniejszych przedsiębiorstwach muszą aktywnie włączyć się w zarządzanie ryzykiem zawodowym.

Jakub Chojnicki - dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli GIP przedstawił wnioski de lege ferenda, skierowane przez Głównego Inspektora Pracy do właściwych ministrów, które dotyczyły zmian legislacyjnych, które powinny przyczynić się do

jak i działań kontrolnych i prewencyjnych PIP, które spowodują trwałą zmianę zachowań małych przedsiębiorców w sferze bezpieczeństwa pracy, w tym wpłyną na poprawę kultury pracy pracodawców i pracowników budowlanych”.

W tej części wystąpienia głos zabrał również Michał Wasilewski – dyrektor koordynujący Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie, który podkreślił

Wiceprzewodniczący „Budowlanych” podkreślił rolę jaką spełnia rozporządzenie w kształtowaniu bezpiecznych warunków pracy operatorów żurawi. „Wejście w życie rozporządzenia zwiększyło poziom bezpieczeństwa na polskich budowach, zwiększyło świadomość operatorów żurawi, pracodawców i służb BHP w zakresie stosowania zasad BHP i wynikających z tego tytułu uprawnień, wpłynęło na jakość pracy i zdrowie operatorów

Rada Krajowa o finansach i najw

22 września, w siedzibie Związku Zawodowego „Budowlani” odbyło się posiedzenie Rady Krajowej Związku. Posiedzenie poprowadził wiceprzewodniczący Związku Jakub Kus, działający z upoważnienia przewodniczącego Związku Zbigniewa Janowskiego. Członkowie Rady przyjęli m.in. sprawozdanie finansowe za 2021 r. oraz udzielili absolutorium członkom Zarządu Krajowego.

Sprawozdanie finansowe za 2021 r., wcześniej zarekomendowane Radzie Krajowej przez Zarząd Krajowy podczas posiedzenia w dniu 6 września, przedstawiła, a następnie odpowiadała na pytania członków Rady, główna księgowa „Budowlanych” Małgorzata Stepien. Rada Krajowa przyjęła sprawozdanie, a następnie udzieliła absolutorium wszystkim członkom Zarządu Krajowego za działalność w ubiegłym roku. Zgodnie ze statutem Związku, absolutorium udzielane jest corocznie wszystkim członkom Zarządu indywidualnie.

Przyjęte zostały dwa stanowiska Związku Zawodowego „Budowlani”. Pierwsze - w sprawie wdrażania programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032. Drugie stanowisko - w sprawie uchylecia wygasającego charakteru emerytur pomostowych i weryfikacji listy prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Treść obu stanowisk publikujemy na łamach bieżącego wydania Magazynu „Budowlani”.

Stanowisko w sprawie programu usuwania azbestu inspirowane jest informacjami o opóźnieniach w reali-

zacji programu napływającymi do Związku. Zwolnienie w realizacji procesu usuwania azbestu, szczególnie na poziomie lokalnym, wynika zarówno z braku mechanizmów wsparcia dla osób i podmiotów wymieniających instalacje i pokrycia dachowe, jak i z braku środków.

Emerytury pomostowe zastąpiły wcześniejsze emerytury. Jednocześnie z list zawodów i prac uprawniających do nich usunięto prawie wszystkie zawody związane z budownictwem i przemysłem wyrobów budowlanych. ZZ „Budowlani” postanowił „wrócić” do tej sprawy.

Rada Krajowa przeprowadziła głosowanie tajne na delegatów na Kongres Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych z ramienia „Budowlanych”. Kongres odbędzie się w dniach 15-16 grudnia 2022 r. w Ożarowie Mazowieckim pod Warszawą. Związek Zawodowy „Budowlani” był uprawniony do wyboru 9

delegatów „Budowlanych” na Kongresie reprezentować będą (w kolejności alfabetycznej): Zbigniew Beńko, Piotr Brambor, Olga Gdynia, Cezary Izdebski, Zbigniew Janowski, Jakub Kus, Zbigniew Mikołajczyk, Tomasz Nagórka

oraz Wiesława Szalast.

Określone zostały terminy na złożenie planów wpływów i wydatków struktur okręgowych i krajowych oraz organizacji podstawowych na 2023 r. jak również wykonań planu wpływów i wydatków organizacji podstawowych za

2022 r.: 31 października 2022 r. to termin na złożenie do biur okręgów planów wpływów i wydatków organizacji podstawowych na 2023 r. Dzień 15 listopada 2022 r. to termin na złożenie do Biura Zarządu Krajowego planów wpływów i wydatków organów struktur okręgowych i krajowych na 2023 r.; 31 stycznia 2023 r. to termin na

złożenie do biur okręgów wykonania planu wpływów i wydatków organizacji podstawowych za 2022 r.

Decyzją Rady Krajowej - w celu przeprowadzenia analizy planów wpływów i wydatków na 2023 r., które zostaną przedstawione przez właściwe organy struktury podstawowej, okręgowej i krajowej - powołano Zespół

roboczy ds. budżetu Związku na 2023 r. w następującej składzie: Leszek Dziuba, Barbara Kuchn, Dariusz Szram. Zespół będzie miał za zadanie przeanalizowanie planów wydatków Związku na wszystkich szczeblach i zarekomendowanie rozwiązań, które zapewnią racjonalną gospodarkę finansową, przy jednoczesnej oszczędności

STANOWISKO ZZ „BUDOWLANI” W SPRAWIE

uchylecia wygasającego charakteru emerytur pomostowych i weryfikacji listy prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze

Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca się do rządu RP z wnioskiem o podjęcie inicjatywy mającej na celu uchylecie przepisu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, który zakłada ich stopniowe wygaszanie, jak również o merytoryczną weryfikację listy prac wykonywanych w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze stanowiących załączniki do ustawy.

ZZ „Budowlani” podkreśla, że nie została spełniona główna przesłanka, formalnie uzasadniająca wygasający charakter emerytur pomostowych tj. zobowiązanie w w/w ustawie do przygotowania strategii sektorowej dotyczącej wspierania zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób wykonujących przez co najmniej 15 lat prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej. Żadne takie systemowe rozwiązanie nie powstało.

W 2008 r. przyjęta została ustawa o emeryturach pomostowych wprowadzająca rozwiązania mające zastąpić system wcześniejszych emerytur. Związek Zawodowy „Budowlani” zdecydowanie przeciwstawiał się wprowadzeniu do systemu ubezpieczeń społecznych tych nowych rozwiązań, argumentując, że głównym powodem zmian była polityczna decyzja o ograniczeniu wydatków budżetowych.

Sektorami, które zostały szczególnie poszkodowane w wyniku wprowadzonych zmian były m.in. budownictwo i przemysł materiałów i wyrobów budowlanych. Z załączników do ustawy określających prace w szczególnych warunkach i

prace o szczególnym charakterze uprawniające do emerytur pomostowych zniknęły prawie wszystkie rodzaje prac związanych z budownictwem. Pracownicy budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych utracili dotychczasowe uprawnienia.

W opinii Związku Zawodowego „Budowlani”, w obydwu tych sektorach występowały i występują nadal prace całkowicie spełniające warunki opisane w art. 3. w/w ustawy, nieujęte jednak w załącznikach do ustawy. Dotyczy to szczególnie dużych grup pracowników placu budowy i pracowników produkcyjnych w przemyśle wyrobów budowlanych narażonych na oddziaływanie czynników szkodliwych dla zdrowia i ograniczających możliwość bezpiecznego wykonywania pracy przez osoby powyżej 60 roku życia. Dotyczy to także nowych rodzajów prac, które nie występowały w chwili przyjmowania ustawy a także prac związanych z ponoszeniem szczególnej odpowiedzialności za podległych pracowników i bezpieczeństwo publiczne.

Związek Zawodowy „Budowlani” domaga się rozpoczęcia pilnych prac nad weryfikacją obydwu list prac stanowiących załączniki do ustawy i deklaruje swój udział w konsultacjach związanych z tymi pracami.

Związek Zawodowy „Budowlani” popiera inicjatywę Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych podejmowane w tym zakresie i deklaruje swój współudział oraz gotowość do koordynacji działań z Konfederacją i innymi związkami zawodowymi w niej zrzeszonymi.

Warszawa, 22.09.2022r.

Posiedzenie Zarządu Krajowego

ważniejszych problemach Związku

środków.

W Związku ze stale spadającą liczebnością członków Związku Rada Krajowa postanowiła powołać Zespół roboczy ds. rekrutacji nowych członków oraz aktywizacji struktur związkowych, w następującym składzie: Piotr Brambor, Waldemar Basiński, Piotr Nalewajek. Zespół ma za zadanie przeanalizowanie działań organizacji zakładowych, struktur okręgowych i krajowych i identyfikację dobrych praktyk w tym zakresie. Oczekiwane są też rekomendacje dotyczące nowych metod rekrutacji, biorących pod uwagę zmiany zachodzące na rynku

pracy w branżach aktywności Związku. W dyskusji podkreślano, że problem rozwoju Związku i działań na rzecz rekrutacji nowych członków i tworzenia nowych organizacji jest niezwykle pilny i wymaga podjęcia przez ZZ „Budowlani” działań na wszystkich szczeblach struktury organizacji. W tym kontekście szczególnie pilne jest zapewnienie reprezentatywności istniejących organizacji podstawowych w ich zakładach pracy.

Zarząd Krajowy został upoważniony przez Radę Krajową do wskazania kolejnych osób, które zechcą uczestniczyć w pracach obu zespołów. Biuro ZK ud-

stępnie Zespołom narzędzia do spotkań roboczych online.

W posiedzeniu Rady Krajowej wzięła udział znacząca większość członków RK oraz przedstawiciele Głównej Komisji Rewizyjnej. Uczestnicy posiedzenia podkreślali, że bezpośrednie spotkania Rady są niezbędne, a spotkania organizowane za pośrednictwem komunikatorów internetowych, choć pożyteczne i potrzebne, powinny mieć charakter roboczy i pomocniczy. Związek potrzebuje bezpośrednich spotkań, kontaktów i dyskusji nieograniczanych funkcjami komunikatora. Tak na poziomie

zakładu pracy, jak i okręgu i centrali ZZ „Budowlani”.

Bezpośrednio przed posiedzeniem Rady Krajowej odbyło się posiedzenie Zarządu Krajowego ZZ „Budowlani”. Członkowie Zarządu omówili na nim szczegółowo porządek obrad Rady. Takie spotkania „techniczne” będą organizowane przed posiedzeniami RK, w celu usprawnienia ich przebiegu, tak by maksymalnie efektywnie można było wykorzystać czas spotkania członków najważniejszego, w okresie pomiędzy Kongresami, gremium uchwałodawczego organizacji. (red)

Budowlani ZWIĄZEK ZAWODOWY

STANOWISKO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” W SPRAWIE WDRAŻANIA PROGRAMU OCZYSZCZANIA KRAJU Z AZBESTU NA LATA 2009-2032

Związek Zawodowy „Budowlani” wyraża zaniepokojenie stanem realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” i apeluje do rządu RP o podjęcie pilnych działań mających na celu usprawnienie i przyśpieszenie realizacji tego programu.

Polska jest jednym z pierwszych krajów europejskich, które podjęły działania legislacyjne na rzecz zakazu stosowania i wyeliminowania azbestu. Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest został od 1998 r. wprowadzony w życie formalny zakaz stosowania azbestu i wyrobów zawierających azbest. W marcu 1999 roku wprowadzono w naszym kraju zakaz obrotu płytami azbestowymi: popularnym „eternitem” powszechnie stosowanym przez wiele lat jako pokrycie dachowe, szczególnie na terenach wiejskich.

Od 2009 r. Polska realizuje Program Oczyszczania Kraju z Azbestu. Podstawą do realizacji programu jest obecnie „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” planowany na lata 2019-2023. Wdrażanie programu nadzoruje Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Realizacja programu usuwania azbestu jest zadaniem gmin.

W Polsce funkcjonuje Baza Azbestowa - darmowe i obowiązkowe narzędzie informatyczne dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Baza prowadzona przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii jest oceniana jako jedno z najlepszych narzędzi monitorowania procesu usuwania azbestu w Europie.

W 2016 roku NIK ogłosiła wyniki kontroli realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. W raporcie tym stwierdzono, że „...Określony w Programie wskaźnik ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest dla okresu 2013-2015 o wartości - 6,7 mln ton, wyniósł zaledwie 1,43 mln ton (21%), a wskaźnik opisujący planowaną ilość składowanych odpadów zawierających azbest (dla tego samego okresu ustalony na 4,6 mln ton) osiągnięty został zaledwie w wartości 1,76 mln ton (38%)...”. NIK prowadzi kontrole realizacji Programu także obecnie, w 2022 r.

Opóźnienia w realizacji Programu są nadal bardzo duże, a wiele wskazuje na to, że się pogłębiają. Według aktualnych danych Bazy Azbestowej w kraju zidentyfikowano 8 480 818 227 kg azbestu do unieszkodliwienia a unieszkodliwiono jedynie 1 452 299 556 kg. Według danych tej samej bazy w Polsce obligatoryjny program usuwania azbestu dla gmin (na 2477 gmin w Polsce) w 180 gminach ma dopiero status projektu, w 775 uchwały, a w pozostałych jest realizowany. Jednocześnie ze 177 gmin nie ma danych nt. inwentaryzacji azbestu.

Występują przy tym znaczne dysproporcje w zaangażowaniu

w programy pomiędzy województwami. Azbest pozostaje przede wszystkim w formie pokryć dachowych na prywatnych budynkach gospodarskich na terenach wiejskich. Niewystarczający jest jednak także poziom zaangażowania w usuwanie azbestu z budynków użyteczności publicznej.

Jednocześnie do Związku Zawodowego „Budowlani” napływają w bieżącym roku liczne sygnały o problemach w uzyskaniu dofinansowania na usunięcie/unieszkodliwienie azbestu, a także sygnały o przechowywaniu usuniętego azbestu w sposób zagrażający zdrowiu i tworzeniu dużej liczby „dzikich wysypisk”.

Związek Zawodowy „Budowlani” przychylił się do opinii wielu ekspertów, że przy zachowaniu obecnych przepisów prawnych, zaangażowania JST i poziomu finansowego wsparcia ze środków publicznych usuwania azbestu, materiały zawierające azbest, które powinny być zutylizowane do 2032 roku, realnie mogą być usunięte nie wcześniej niż do 2050 roku. Za usunięcie azbestu odpowiedzialny jest właściciel obiektu. Najpoważniejszą, choć nie jedyną, barierą w realizacji programu jest więc brak wystarczających środków na dofinansowanie usunięcia/unieszkodliwienia wyrobu z udziałem azbestu i zastąpienia go innym wyrobem. Dotyczy to szczególnie wymiany pokryć dachowych.

Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca się do Ministra Rozwoju i Technologii nadzorującego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” i Ministra Klimatu i Środowiska o:

- **dokonanie kompleksowego przeglądu stanu realizacji Programu, w tym identyfikacji barier w jego wdrażaniu;**
- **podjęcie działań na rzecz przyśpieszenia usunięcia/unieszkodliwienia azbestu w budynkach użyteczności publicznej. Działania w tym zakresie także są opóźnione i niewystarczające.**
- **podjęcie inicjatywy mającej na celu zmiany legislacyjne prowadzące do przyśpieszenia realizacji programu, w tym:**
 - zmieniające status planów gminnych (obecnie nie mają one charakteru aktu prawa miejscowego),
 - umożliwiające realne egzekwowanie obowiązku przedkładania przez mieszkańców Gminy, do Urzędu Gminy corocznych informacji o wyrobach zawierających azbest, do 31 stycznia,
 - zapewniające dofinansowania do unieszkodliwienia azbestu przez właściciela obiektu, a także ułatwienia (programy wsparcia finansowania) w wymianie wyrobów zawierających azbest na inne (np. z uwzględnieniem pożądanego wskaźników

efektywności energetycznej etc.). Konieczne jest rzeczywiste zobligowanie właścicieli obiektów do usunięcia azbestu w jak najszybszym czasie. Obecne rozwiązania prawne powodują, że właściciele obiektów mając odległą perspektywę 2032 roku i nie dysponując środkami na wymianę pokryć dachowych, czy instalacji z reguły nie podejmują żadnych działań.

Z informacji ZZ „Budowlani” wynika, że gminy wskazują na brak środków na realizację Programu, w tym ograniczenia/opóźnienia w dostępie do środków publicznych na ten cel. Zwracamy się do rządu RP o przeznaczenie stałych, stabilnych środków w budżecie na dofinansowanie, pozwalających na przyśpieszenie realizacji Programu. Znaczne środki na realizację programu przewidziane były w Krajowym Planie Odbudowy. Czy brak dostępności środków KPO wpłynie na poziom finansowania Programu w 2023 r. i latach kolejnych?

Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca się do Państwowej Inspekcji Pracy o szczególne zwrócenie uwagi w planach kontroli na sprawdzenie uprawnień firm do prowadzenia prac w zakresie unieszkodliwienia/usuwania azbestu z budynków i budowli. Zwracamy się również o zwrócenie podczas kontroli robót zmierzających do usunięcia azbestu oraz budów polegających na przebudowie/modernizacji obiektu uwagi na stan ochrony zbiorowej i indywidualnej pracowników narażonych na obecność azbestu.

Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca się do Ministra Klimatu i Środowiska oraz Inspekcji Ochrony Środowiska o zintensyfikowanie procesu wykrywania nielegalnych wysypisk azbestu i zaostreżenie kar za nielegalne składowanie azbestu.

Azbest nadal stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia i życia osób przebywających w pobliżu starych i wyeksploatowanych pokryć dachowych i instalacji, nielegalnych i nie zabezpieczonych składowisk i wysypisk oraz osób wykonujących pracę w obecności azbestu. Usunięcie azbestu z budowli i instalacji jest więc niezbędne choć trudne z uwagi na zakres działań i długi horyzont czasowy. Apelujemy więc, by program usuwania azbestu został zintegrowany z innymi długofalowymi programami publicznymi, w tym szczególnie z tymi, które mają na celu poprawę efektywności energetycznej w budownictwie i gospodarowaniu nieruchomościami.

Rada Krajowa Związku Zawodowego „Budowlani” zobowiązuje Zarząd Krajowy do prowadzenia kampanii na rzecz wdrażania Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu i zapewniania bezpieczeństwa pracownikom wykonującym swe zadania w obecności azbestu.

Warszawa, 22 września 2022 r.

Dzień Budowlanych i obchody 130-lecia w Okręgu Pomorskim

Okręg Pomorski Związku Zawodowego „Budowlani” świętował Dzień Budowlanych i Jubileusz 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce w Kompleksie Wypoczynkowym „Szarłota” pod Kościerzyną. W obchodach wzięło udział blisko 100 osób – członków naszego Związku, a także ich małżonków. Uczestnicy trzydniowego pobytu w Szarlocie wzięli udział w uroczystej kolacji, szkoleniu z zakresu prawa pracy, rejsie łodzią po jeziorze Osuszyno, a także w zawodach w kręgle. Zarząd Krajowy

rzecz Okręgu.

Wiceprzewodniczący Związku podziękował za zaproszenie do udziału w uroczystościach oraz podkreślił rolę całego Okręgu w kształtowaniu działalności związkowej w regionie. Wiceprzewodniczący Związku odczytał okolicznościowy list Przewodniczącego Związku do uczestników obchodów Dnia Budowlanych i 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce.

„Dzień Budowlanych jest dla naszego Związku symbolem, jest manifestacją współpracy różnych

do promocji naszej organizacji, ale też do jej wzmocnienia. Ten jubileusz - 130-lecia służy integracji starszych i nowych pokoleń związkowców, służy wykorzystaniu doświadczeń naszych poprzedników do działań tu i teraz. (...)

Życzę Wam wszystkim, drogie Koleżanki i Koledzy, siły i odporności na stres. Niech Wasza praca będzie bezpieczna i efektywna. Życzę, abyście w naszym Związku zawsze mogli liczyć na wsparcie i pomoc innych Koleżanek i Kolegów.

Życzę Wam sukcesów i satysfakcji

reprezentował Tomasz Nagórka – wiceprzewodniczący Związku.

Cześć oficjalną uroczystej kolacji, która inaugurowała obchody Dnia Budowlanych i Jubileuszu 130-lecia, otworzył i poprowadził przewodniczący Okręgu Pomorskiego Mirosław Karpiński. Przewodniczący Okręgu podziękował wszystkim za ostatni rok działalności związkowej. Swoje

branż, które reprezentowane są w naszej organizacji. Jest jednocześnie manifestacją integracji związkowców działających w tych branżach, szansą na spotkanie Koleżanek i Kolegów, z którymi nie widzimy się na co dzień. (...)

Rozpoczęliśmy obchody jubileuszu 130-lecia ruchu zawodowego budowlanych na naszym niedawnym

zarówno w pracy zawodowej, jak i działalności związkowej” – napisał w liście do uczestników uroczystości przewodniczący „Budowlanych” Zbigniew Janowski.

Podczas części oficjalnej Medalem z okazji 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce odznaczono zasłużonych działaczy reprezentujących Okręg Pomorski. Z

Mirosława Konkela Medalem 130-lecia zostali uhonorowani:

Zarząd Okręgu Pomorskiego

1. Błaszowska Sylwia
2. Konkel Mirosław
3. Piekarski Jerzy
4. Potoczna Anna

Organizacja Międzyzakładowa w ZPS Lubiana

1. Górski Łukasz
2. Herman Krzysztof
3. Lemańczyk Bożena
4. Majewska Bożena

Organizacja Zakładowa w SM Bałtyk

1. Jasińska Maria
2. Karpiński Leszek

Organizacja Zakładowa w RSM „Budowlani”

1. Lentowicz Janusz

W dowód wdzięczności za ogromne zaangażowanie w organizację uroczystości upominkiem uhonorowana została Sylwia Błasz-

podziękowania skierował również do pozostałych członków Zarządu Okręgu, zwracając przy tym uwagę na ich zaangażowanie w prace na

XI Nadzwyczajnym Kongresie. Warto jubileuszowe spotkania organizować także w Okręgach i naszych organizacjach. One przyczyniają się nie tylko

do promocji naszej organizacji, ale też do jej wzmocnienia. Ten jubileusz - 130-lecia służy integracji starszych i nowych pokoleń związkowców, służy wykorzystaniu doświadczeń naszych poprzedników do działań tu i teraz. (...)

Organizacja Zakładowa w WSM Wejherowo

1. Bielawski Maciej
2. Gruba Wiesław

owska – wiceprzewodnicząca Okręgu Pomorskiego.

Drugi dzień pobytu w Szarlocie rozpoczął się od szkolenia,

ody skim

które poprowadził nadinspektor pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Gdańsku Aleksander Zajac. Uczestnicy szkolenia mieli okazję zapoznać się ze zmianami w prawie pracy, które wkrótce mają wejść w życie.

Na zakończenie szkolenia wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka wspominał o porozumieniu o współpracy, zawartym przez Okręg Pomorski oraz Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku. Było to pierwsze tego typu porozumienie podpisane przez okręg Związku Zawodowego „Budowlani” oraz okręgowy inspektorat pracy. Wiceprzewodniczący Związku podkreślił dobrą współpracę Związku z Państwową Inspekcją Pracy

zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym.

Tego samego dnia uczestnicy Okręgowego Dnia Budowlanych oraz 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce korzystali z możliwości rejsu łodzią po jeziorze Osuszyno, kajaków i rowerów wodnych oraz innych atrakcji Kompleksu Wypoczynkowego „Szarłota”. Wieczorem odbyła się drużynowa rywalizacja na 4 torach do gry w kregle.

Czas spędzony w Szarlocie był dla wielu możliwością do poznania nowych osób – członków Związku Zawodowego „Budowlani”, wymiany doświadczeń i integracji związkowej.

Tomasz Nagórka

Spotkanie międzybranżowe w Radzie OPZZ w Białymstoku

19 września br., w siedzibie Rady OPZZ Województwa Podlaskiego, z inicjatywy przewodniczącego RW Jarosława Niczewskiego odbyło się spotkanie przedstawicieli branż: Budownictwo i Przemysł Drzewny, Górnictwo i Energetyka, Usługi Publiczne (Ciepłownictwo), oraz Transport. W trakcie spotkania poruszono aktualne tematy związane z kryzysem energetycznym, zaopatrzeniem w

surowce energetyczne dla ciepłowni i ludności, a także problemy zastoju w budownictwie i przemyśle drzewnym oraz problemy sektora transportu publicznego.

W spotkaniu udział wzięli: Ireneusz Wiśniewski - przewodniczący ZMZZ Energetyków w PGE oddział Białystok, Jarosław Niczewski - przewodniczący ZMZZ „Budowlani” w Pflaierer Grajewo, równocześnie Przewodniczący RW

OPZZ Województwa Podlaskiego, Czesław Kozioł - przewodniczący ZZ „Budowlani” w Sokółka Okna i Drzwi, Andrzej Aleksiejczuk - przewodniczący ZM ZZ Ciepłowników w ENEA Ciepło Białystok, Bogusław Mazur - przewodniczący ZZ „Budowlani” w Suwalskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w Suwałkach, oraz Mirosław Fiedorcuk - przewodniczący ZZ Drużyn Konduktorskich w RP.

Po spotkaniu z przedstawicielami innych branż odbyły się wybory z branży Budownictwo i Przemysł Drzewny do Rady OPZZ Województwa Podlaskiego i Komisji Rewizyjnej. W wyniku wyborów członkiem Rady OPZZ Województwa Podlaskiego został Czesław Kozioł, natomiast do Komisji Rewizyjnej OPZZ Województwa Podlaskiego wybrano Bogusława Mazura.

Jarosław Niczewski

Rada OPZZ Województwa Zachodniopomorskiego przed Kongresem OPZZ

19 września br., w siedzibie Rady OPZZ Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie odbyło się ostatnie posiedzenie w bieżącej kadencji Wojewódzkiej Rady OPZZ oraz Komisji Rewizyjnej.

Przed obradami Rady OPZZ odbyło się spotkanie Komisji Rewizyjnej, na którym dokonano podsumowania kadencji. W spotkaniu udział wzięła

Elżbieta Dziedzic - członek KR OPZZ.

Po spotkaniu Komisji Rewizyjnej odbyło się posiedzenie Rady OPZZ z udziałem członków KR. Głównymi tematami, poruszonymi na posiedzeniu były:

1. Kampania Sprawozdawczo-Wyborcza OPZZ;
2. Szkolenie związkowe w Pogorzeli (oba punkty referował v-ce przewodniczący Rady Stanisław

Baryluk);

3. Dialog społeczny w Polsce;

4. Akcje protestacyjne OPZZ (oba tematy omówił przewodniczący Rady Jacek Dubiński).

W posiedzeniu udział wzięła Teresa Tomczyńska - v-ce przewodnicząca Rady OPZZ - Branży Budowlanej i Drzewiarzy.

Elżbieta Dziedzic

Dzień Budowlanych i obchody 130-lecia w Okręgu Wielkopolskim

Kilkudziesięciu członków Związku Zawodowego „Budowlani” z Wielkopolski uczestniczyło w zabawie integracyjnej z okazji Dnia Budowlanych i Jubileuszu 130-lecia Ruchu Zawodowego „Budowlanych” w Polsce, które odbyły się w Leśnictwie Smolnica. Święto „Budowlanych” przybrało formę pikniku. Zorganizował go Zarząd Okręgu Wielkopolskiego przy współdziałaniu liderów Organizacji Zakładowej w Nadleśnictwie Wronki: Wojciecha Knapkiego i Michała Talmy.

Spotkanie, które odbyło się na świeżym powietrzu, po odegraniu sygnалу na rogach myśliwskich, otworzył przewodniczący Okręgu Wielkopolskiego Krzysztof Antoniewicz, który w imieniu Zarządu Okręgu złożył wszystkim uczestnikom najlepsze życzenia z okazji Dnia Budowlanych i Jubileuszu 130-lecia. Do życzeń dołączył się wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka, który odczytał list przewodniczącego Związku Zbigniewa Janowskiego z okazji Wielkopolskich uroczystości.

Przewodniczący „Budowlanych” skierował do wszystkich działaczy z Wielkopolski podziękowania za solidną aktywność związkową i osobiste zaangażowanie, a dla Zarządu Okręgu - za dobrą organizację i koordynację działalności. Szczególne podziękowania i gratulacje skierował do wszystkich wyróżnionych związkowców Okręgu Wielkopolskiego.

Na wniosek Zarządu Okręgu Wielko-

Wielkopolskim,
Grażyna Golon – Organizacja Międzyzakładowa ZZ „Budowlani” w Ruukki Polska

kładowa ZZ „Budowlani” w Nadleśnictwie Wronki,

Danuta Piechowiak – Organizacja Międzyzakładowa ZZ „Budowlani” w Ruukki Polska Sp. z o.o. Oddział Oborniki,
Maria Stawniak - Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Steico Sp. z o.o.

Medalem z okazji 130-lecia wyróżnione zostały następujące organizacje podstawowe:

- Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Cembrit Production S.A.,
- Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Wavin Polska S.A.,
- Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Steico Sp. z o.o.,
- Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Ikea Industry Poland Sp. z o.o.

Medale wręczyli wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka oraz przewodniczący Okręgu Wielkopolskiego Krzysztof Antoniewicz.

Szczegółową informację o programie spotkania przekazał uczestnikom przewodniczący Organizacji Zakładowej w Nadleśnic-

twie Wronki Wojciech Knapki. Program ten obfitował w wiele atrakcji i rywalizacji. Część uczestników wyruszyła do lasu na grzybobranie, a pozostali rozpoczęli rywalizację na kręgielni w Wronkach. Bezkonkurencyjna w grze w kręgle wśród kobiet była Barbara Jaskóła. Drugie miejsce zajęła Grażyna Golon, a trzecie - Zofia Grzechowiak. Wszystkie koleżanki reprezentowały Organizację Międzyzakładową ZZ „Budowlani” w Ruukki

Z okazji 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce można było posmakować okolicznościowego tortu. Do zabawy tanecznej zachęcał DJ.

Pod koniec spotkania wręczono nagrody najlepszym w konkursach sprawnościowo-sportowych i rozlosowano upominki wśród uczestników pikniku.

W imieniu organizatorów szczególne podziękowania należą się sponsorom – firmom,

Polska Sp. z o.o. Oddział Oborniki. Wśród mężczyzn najlepszy wynik uzyskał wiceprzewodniczący Związku Tomasz Nagórka, drugie miejsce zajął Hieronim Dymalski z Organizacji Międzyzakładowej ZZ „Budowlani” w Okręgu Wielkopolskim, a trzecie – Krzysztof Antoniewicz – przewodniczący Okręgu.

Jak co roku, odbyły się również zawody w strzelaniu z wiatrówek do celu. Wśród kobiet najlepsza była: Barbara Jaskóła - Organizacja Międzyzakładowa ZZ „Budowlani” w Ruukki Polska Sp. z o.o. Oddział Oborniki. Drugie i trzecie miejsce zajęły odpowiednio: Małgorzata Woźniak i Lucyna Ratajczyk, reprezentujące Organizację Zakładową w Wavin Polska S.A. Wśród mężczyzn pierwsze miejsce zajął Rafał Owsiany - Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Hochtief Polska Sp. z o.o. Biuro w Poznaniu, drugie - Hieronim Dymalski – Organizacja Międzyzakładowa ZZ „Budowlani” w Okręgu Wielkopolskim, a trzecie - Henryk Ratajczak i Roman Michalski (ex aequo) – Organizacja Zakładowa w Wavin Polska S.A.

które przekazały na organizowaną imprezę firmowe gadzety: Ruukki Polska Sp. z o.o. Oborniki Wlkp., Nordec Sp. z o.o. Oborniki Wlkp., Ssab. – Oborniki Wlkp., Izolacja Jarocin Sp. z o.o., Sklejka Eco S.A. – Ostrów Wlkp., Steico Sp. z o.o. – Czarnków.

Tomasz Nagórka

polskiego Medalem okazji 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce wyróżnione zostały następujące osoby:

Hieronim Dymalski - Organizacja Międzyzakładowa ZZ „Budowlani” w Okręgu

Sp. z o.o. Oddział Oborniki,
Irena Jankowiak – Organizacja Zakładowa ZZ „Budowlani” w Gnieźnieńskiej Spółdzielni Mieszkaniowej,
Wojciech Knapki – Organizacja Za-

Dzień Budowlanych Okręgu Mazowieckiego ZZ „Budowlani”

Hotel „Ameliówka” w Mąchocicach Kapitulnych k. Kielc był miejscem spotkania związkowców z Okręgu Mazowieckiego Związku Zawodowego „Budowlani” z okazji „Dnia Budowlanych 2022” i 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce. W uroczystości uczestniczył wiceprzewodniczący Związku Jakub Kus. Część oficjalną poprowadziła przewodnicząca Okręgu Mazowieckiego Jolanta Frątczak.

Chwilą ciszy uczczono pamięć Koleżanek i Kolegów, którzy odeszli w ostatnim czasie.

W swoim wystąpieniu przewodnicząca przypominała, że: „Obchody naszego jubileuszu 130-lecia rozpoczęliśmy na XI Nadzwyczajnym Kongresie Związku Zawodowego „Budowlani” w czerwcu bieżącego roku. Głównym tematem Kongresu była historia Budowlanych, naszych poprzedników, ale również nasza historia, działaczy, którzy wciąż od wielu lat są związkowcami, aktywnie działają w swoich zakładach pracy i w strukturach Związku na szczeblach: podstawowym, okręgowym i krajowym. My też z każdym dniem układamy i tworzymy historię, i

wodniczący Związku wręczył odznaczenia zasłużonym działaczom związkowym.

Na wniosek przewodniczącej Zarządu Okręgu Mazowieckiego, Medalami 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce

Zarządu Okręgu Mazowieckiego, Stanisław Zdanowicz, wiceprzewodni-

wszystkim odznaczonym osobom i podziękowała za aktywną, pełną zaangażowania

pomyślności oraz wzajemnego zrozumienia i szacunku.

Po części oficjalnej zabawę taneczną poprowadził DJ Piotr.

W następnym dniu pobytu związkowcy spędzali czas na spacerach wśród pięknej przyrody Gór Świętokrzyskich, inni udali

staramy się, aby jak najlepiej zapisać się na jej kartach...”

Następnie wiceprzewodniczący Związku Jakub Kus odczytał list od przewodniczącego Zbigniewa Janowskiego skierowany do uczestników uroczystości: „Dzień Budowlanych jest dla naszego Związku symbolem, jest manifestacją współpracy różnych branż, które reprezentowane są w naszej organizacji. Jest jednocześnie manifestacją integracji związkowców działających w tych branżach, szansą na spotkanie Koleżanek i Kolegów, z którymi nie widzimy się na co dzień. To ważne, szczególnie teraz, po dwóch latach ograniczeń w kontaktach spowodowanych pandemią. Ale przecież mimo pandemii, udawało się Wam także w latach poprzednich organizować budowlane święto w Okręgu Mazowieckim w dużym, związkowym gronie.”

W dalszej części spotkania wiceprze-

wyróżnieni zostali:

Albert Milatti, wiceprzewodniczący Zarządu Okręgu Mazowieckiego,
Barbara Woźniak, wiceprzewodnicząca

czący Zarządu Okręgu Mazowieckiego, Marek Polcyn, członek Rady Okręgu Mazowieckiego.

Na wniosek przewodniczącego Organizacji Zakładowej w Kafer S.A. w Płocku, Medalami 130-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce wyróżnieni zostali członkowie Zarządu Organizacji: Paweł Lis, Marlena Małkowska, Wojciech Pessel, Wojciech Wiśniewski.

Przewodnicząca Okręgu pogratulowała

działalność związkową i dobrą współpracę. Na zakończenie złożyła najlepsze życzenia zdrowia, spokoju, sukcesów w pracy, wszelkiej

się na wycieczkę do Kielc. Pogoda dopisała, było rześko, ale słonecznie.

Jolanta Frątczak

Z WYDARZEŃ W ŚWIATOWYM RUCHU

BWI

Podczas trzydniowych, intensywnych warsztatów budowania potencjału, które odbyły się w dniach 29-31 sierpnia, związkowcy Międzynarodowej Organizacji Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego (BWI) z RPA, Zimbabw, Namibii, Mauritiusa, Mozambiku i Zambii zostali powołani na trenerów i organizatorów. Podczas szkolenia omówiono kwestie przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz kampanie antyzabestowe w miejscach pracy.

Związkowcy, którzy wszyscy są członkami Southern Africa Construction Network (SACONET), omówili również kluczowe trendy dotyczące układów zbiorowych pracy.

Uczestnikom przypomniano, że choć wiele krajów zakazało produkcji i stosowania azbestu i materiałów zawierających azbest, to są takie, które nadal zezwalają na import, eksport, produkcję i przenoszenie materiałów niebezpiecznych. To, w połączeniu z brakiem informacji o obecności i skutkach azbestu, każdego dnia stawia pracowników i społeczności na linii zagrożenia. Związki dostrzegły to niebezpieczeństwo i przygotowały plan działania, który obejmuje następujące działania:

- objęcie pracowników regionalnymi i międzynarodowymi traktatami dotyczącymi BHP i azbestu,
- zaangażowanie związków do udziału w inspekcjach BHP i rozwój sieci własnych inspektorów zdrowia,
- negocjowanie i lobbowanie za tym, aby związki miały większy głos w decydowaniu, które firmy otrzymają przetargi infrastrukturalne na podstawie ich historii wdrażania przepisów BHP,
- opracowanie i wysyłka „Karty kontrolnej historii zdrowia w miejscu pracy” każdemu pracownikowi w każdym zakładzie pracy,
- stworzenie Rejestru Zdrowia, aby ujednolicić standardy BHP w różnych sektorach i firmach.

Warsztaty miały również na celu omówienie doświadczeń uczestników w negocjacjach i wdrażaniu porozumień zbiorowych. Oceniono, że w krajach, w których rządy wykazały zaangażowanie w prawa pracownicze i współpracę w pracy ze związkami, pracownicy i ich związki mają większe szanse na zawarcie porozumienia z pracodawcami.

Uznano za ważne, aby organizacje stowarzyszone w BWI w regionie stworzyły i utrzymywały regionalną bazę danych porozumień zbiorowych, którą związki mogą wykorzystywać do celów edukacyjnych i badawczych, a także opracowały lepsze strategie ich zawierania.

W ostatniej części szkolenia omówiono znaczenie organizacji cyfrowej, zwłaszcza podczas pandemii i podobnych innych kryzysów, które stwarzają wyzwania dla tradycyjnych sposobów gromadzenia się pracowników i poruszania się po nich. Uczestnicy zobowiązali się nakłaniać swoje związki zawodowe do rozwijania własnych aplikacji cyfrowych, które odpowiadają na potrzeby ich organizacji, sektorów i krajów.

Mjanma

Jak informuje BWI, od zamachu stanu w 2021 r., który obalił demokratyczny rząd Birmy, junta wojskowa zabiła ponad 2000 cywilów, w tym związkowców i dzieci, aresztowała ponad 14 000 i przesiedliła ponad milion osób.

W tym roku, w wyniku nowej fali przemocy i bezkarności, junta wojskowa publicznie dokonała egzekucji 4 działaczy na rzecz demokracji i planuje skazać kolejnych 41 więźniów politycznych. Dyktatura skazała również radną stanową Aung San Suu Kyi na trzy lata więzienia i odrzuciła żądanie społeczności międzynarodowej dotyczące rozmów pokojowych. Okrucieństwa junty wojskowej trwają nadal.

13 września 2022 r., w samym dniu otwarcia 77. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych, junta wojskowa aresztowała 5 związkowców z Konfederacji Związków Zawodowych Myanmar (CTUM). Według doniesień, zostali oni dotkliwie pobici, jeden odniósł ranę postrzałową.

W duchu solidarności i demokracji BWI wezwały 77. sesję Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych do:

- zarekomendowania przyjęcia mandatów Rządu Jedności Narodowej (NUG),
- potwierdzenia, że pan Kyaw Moe Tun jest stałym przedstawicielem Birmy przy ONZ,
- pociągnięcia junty wojskowej do odpowiedzialności za zbrodnie przeciwko ludzkości przed Międzynarodowym Trybunałem Karnym, w oparciu o misję rozpoznawczą ONZ w 2018 r.
- wezwania Rady Bezpieczeństwa do przyjęcia embarga na broń w Birmie, w oparciu o rezolucję 75/287 Zgromadzenia Ogólnego ONZ, oraz sankcji gospodarczych dla junty wojskowej.

BWI

We wrześniu odbył się 20. Międzynarodowy Komitet Kobiet BWI, który omówił strategię w ramach przygotowań do Światowego Kongresu BWI

w Madrycie w Hiszpanii, w październiku tego roku.

Liderki BWI przyznały, że w 2022 r. pojawiły się liczne zagrożenia egzystencjalne dla ludzkości i naszej planety. Powiedziały, że podczas gdy świat zaczyna wychodzić z kryzysu COVID-19, ludzkość stoi w obliczu nowych kryzysów spowodowanych konfliktami zbrojnymi, globalnym spowolnieniem gospodarczym, utrzymującymi się autorytarnymi reżimami i zmianami klimatycznymi. Powiedziały, że kobiety na całym świecie nadal ponoszą główny ciężar tych kryzysów. Komitet stwierdził, że międzynarodowa solidarność humanitarna i związkowa są kluczowymi instrumentami, które mogą pomóc kobietom w przezwyciężeniu wspomnianych kryzysów.

W tym kontekście Komitet przyjął temat kongresu BWI i dodał wymiar płci: „Vamos! Organizuj kobiety ponad granicami. Dla ludzi. Dla pokoju. Dla planety”. Członkinie Komitetu powiedziały, że walka o godziwe miejsca pracy i równość płci to walka o pokój, sprawiedliwość klimatyczną i lepsze życie dla wszystkich.

„Mamy bardzo ambitne plany na nadchodzący Kongres i nie tylko. Chcemy wzmocnić przepisy ustawowe dotyczące reprezentacji kobiet w strukturach zarządzających BWI, wprowadzić perspektywę płci do programu zmian klimatycznych BWI, wzmocnić pozycję kobiet w zawodach i zbudować politykę uwzględniającą płeć w miejscach pracy, aby wyeliminować kulturę macho w świecie pracy. Jesteśmy gotowi do drogi! Vamos! - powiedziała przewodnicząca Międzynarodowego Komitetu Kobiet BWI Rita Schiavi.

Belgia

Pracownicy i zarząd firmy Sagrex Heidelbergcement w Belgii osiągnęli porozumienie po tygodniu strajków związków zawodowych.

W obliczu przedłużającego się strajku robotniczego, który mógłby zaszkodzić jego wizerunkowi w kraju i za granicą, zarząd Sagrex Heidelbergcement w końcu zaakceptował żądanie związku, by zwiększyć robotnikom dodatki na podróż.

Pracownicy twierdzili, że gwałtowny wzrost cen paliw radykalnie wpłynął na koszty ich transportu do miejsc pracy. Zrzeszone w BWI belgijskie związki zawodowe oświadczyły, że domagają się równego traktowania wszystkich pracowników Sagrex i poszanowania dialogu społecznego.

Lider na rynku belgijskim i holenderskim, Sagrex zatrudnia pracowników w swoich 20 zakładach, w tym 18 w Belgii i 2 w Holandii. Na rynku belgijskim firmę reprezentują marki CBR, Sagrex i Inter-Beton.

Kambodża

Kambodżańska filia BWI, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego Kambodży (BWTUC) przeszła do historii kiedy z powodzeniem utworzyła pierwsze lokalne związki zawodowe w wymagającym przemyśle cegielni.

Dzięki demokratycznym wyborom powstały cztery związki zawodowe, w których pracownicy objęły 75% stanowisk kierowniczych.

Według BWTUC, praca dzieci i niewola za długi są jednymi z głównych problemów, z jakimi boryka się kambodżański sektor cegielni. Poprzez swój historyczny sukces w tworzeniu związków zawodowych w przemyśle, BWTUC oświadczyło, że zapewni bardzo potrzebne usługi i programy pracownikom oraz ich rodzinom.

Pakistan

Związki zawodowe BWI w Pakistanie rozszerzyły pomoc w nagłych wypadkach i pomoc humanitarną na społeczności dotknięte masowymi powodziąmi w tym kraju, które wielu określa jako jedne z najgorszych w ostatnich czasach.

Związkowcy rozdawali żywność, wodę pitną, podstawowe lekarstwa, odzież i moskitiery. Pomagali też w przygotowaniu tymczasowych schronień.

Jako globalny związek, BWI rozszerzyło również solidarne wsparcie na Pakistańską Federację Budownictwa (PCF) i Federację Pracowników Bhatta (BWF), aby ułatwić niesienie pomocy poszkodowanym społecznościom, w tym rodzinom pracowników z branży budowlanej i cegielni.

Od czerwca 2022 r. blisko 33 miliony Pakistańczyków zostało dotkniętych nieustannymi deszczami i powodziąmi. Zginęło co najmniej 1136 osób. Powódź objęła jedną trzecią obszaru Pakistanu, powodując nieodwracalne szkody i wysiedlenie. Obszary poważnie dotknięte obejmują południowo-zachodni Beludżystan, południowy Sindh i części północno-zachodniej Khyber Pakhtunkhwa (KP) oraz prowincję Pendżab.

Minister Klimatu Pakistanu określił kryzys jako „wywołaną klimatem katastrofę humanitarną o epickich rozmiarach”, której skutki będą odczuwalne w nadchodzących latach. Rząd Pakistanu oszacował, że zniszczenia spowodowane powodzią wyniosły około 10 miliardów dolarów, co pogłębi trwający kryzys gospodarczy kraju.

PRACOWNICZYM

EKZZ

Jak informuje Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, w związku z kryzysem wywołanym gwałtownym wzrostem kosztów utrzymania Europejska Konfederacja Związków Zawodowych przesyła wezwanie do mobilizacji: zakończyć kryzys, zwiększyć płace i opodatkować zyski.

EKZZ alarmuje, że obecny kryzys napędza nadmierną chęć zysku - nie płace. To nie one są przyczyną inflacji, a ofiarami tej trudnej sytuacji są przede wszystkim pracownicy. Wartość ich wynagrodzeń spada, a ceny dóbr codziennego użytku cały czas rosną. Pogłębia to istniejące w społeczeństwie nierówności, przy czym najdotkliwiej odczuwają je nisko opłacani pracownicy i osoby znajdujące w trudnej sytuacji życiowej.

EKZZ uważa, że to pracodawcy, rządy i Unia Europejska są odpowiedzialni za podjęcie pilnych środków w celu rozwiązania kryzysu związanego z kosztami utrzymania poprzez zapewnienie podwyżek płac oraz wsparcie dla rodzin borykających się z problemami, a także ograniczenia cen oraz opodatkowania i redystrybucji nadmiernych zysków i bogactwa.

Z tego powodu pracownicy i związki zawodowe w całej Europie wzywają Unię Europejską do opracowania sześciopunktowego planu walki z kryzysem kosztów utrzymania i budowania gospodarki, która przyniesie wymierne korzyści pracownikom.

EKKZ wzywa do mobilizacji i wysuwa 6 postulatów, obejmujących:

- podwyżkę płac, aby sprostać wzrostowi kosztów utrzymania i zapewnić pracownikom sprawiedliwy wzrost wydajności oraz środki promujące negocjacje zbiorowe jako najlepszy sposób na osiągnięcie sprawiedliwej płacy i zrównoważonej gospodarki;
- pomoc osobom, które mają trudności z opłaceniem rachunków za energię, zakupem żywności i opłaceniem czynszu; prawo do żywności i ciepłego domu są podstawowymi prawami człowieka i muszą być chronione; nie można oczekiwać, że osoby żyjące w ubóstwie będą płacić rachunki, na które ich nie stać; należy wprowadzić też zakaz odłączania od sieci energetycznych;
- limity cenowe, zwłaszcza w odniesieniu do kosztów rachunków za energię oraz bezwzględny podatek od nadmiernych zysków przedsiębiorstw energetycznych i innych, aby zagwarantować, że nie będą one mogły wzbogacać się na kryzysie, wraz z innymi środkami mającymi na celu zapobieganie takim sytuacjom, jak windowanie dywidend czy manipulacje cenami żywności;
- krajowe i europejskie antykryzysowe środki wsparcia w celu ochrony dochodów oraz miejsc pracy w przemyśle, usługach i sektorze publicznym, w tym środki

typu SURE w celu ochrony miejsc pracy, dochodów i finansowania środków społecznych, służących radzeniu sobie z kryzysem i procesami sprawiedliwej transformacji;

- reformę rynku energetycznego UE oraz uznanie, że energia jest dobrem publicznym i inwestowanie w nią w celu usunięcia podstawowych przyczyn kryzysu, takich jak niedoinwestowanie w energię ekologiczną i skutki prywatyzacji;
- uwzględnienie głosu związków zawodowych w celu opracowania i wdrożenia środków antykryzysowych poprzez dialog społeczny - jest to sprawdzona metoda skutecznego zarządzania kryzysem.

EKZZ alarmuje, że rządy i UE nie mogą biernie przyglądać się kryzysowi. Brak działania czy niewłaściwa reakcja w postaci zamrożenia płac czy wzrostu stóp procentowych będą miały katastrofalne skutki.

Niemcy

Niemieccy rolnicy są wyczerpani ciągłymi zakazami oraz poczuciem braku stabilności. Z tego powodu w środę, 31 sierpnia

wyszli na ulice oraz wyjechali na nie ciągnikami - informuje Tygodnik Poradnik Rolniczy.

Do strajku wezwał branżowy związek Rolnictwo Łączy Ludzi (LSV). Protesty są częścią akcji, odbywającej się pod hasłem „#Protesty chłopskie: Razem dla przyszłości!”. Objęły swoim zasięgiem całe Niemcy. Organizatorzy przewidywali, że w samym Stuttgarcie pojawi się około 400 uczestników z całego kraju z około 100 ciągnikami.

Farmerzy z Niemiec sami o sobie mówią, że nie strajkują „przeciw”, ale „dla czegoś”. Głównym powodem ich protestu jest bowiem obawa o bezpieczeństwo żywnościowe kraju. Martwią ich przede wszystkim unijne zakazy, które są bardzo surowe i mogą wpłynąć na znaczną redukcję produkcji rolnej.

-Decydującym czynnikiem dla ogólnokrajowego dnia akcji jest propozycja Komisji Europejskiej w sprawie „zrównoważonego stosowania środków ochrony roślin”, która przewiduje całkowity zakaz stosowania środków ochrony roślin w strefach chronionych. Planowana jest również redukcja pestycydów o 50% do 2030 roku. Odrzucamy te dwa punkty wraz z innymi całkowicie niepraktycznymi przepisami proponowanego rozporządzenia, jako niewykonalne - informują organizatorzy strajku.

Celem ich protestu jest zapewnienie możliwości zrównoważonego stosowania pestycydów, uczciwa, właściwa i profesjonalna polityka rolna, prawdziwa ochrona konsumenta, która nie kończy się na imporcie, utrzymanie i stabilizacja bezpieczeństwa dostaw, utrzymanie rodzinnych firm, a także większa pewność planowania.

Zebrał: Tomasz Nagórka

Podwyżki diet i ryczałtów z tytułu podróży służbowych cz. 2

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej 29 lipca 2022 r. przygotowało projekt nowelizacji rozporządzenia w sprawie należności przysługujących pracownikowi z tytułu podróży służbowej. Projekt ten przewiduje pierwszą od blisko 10 lat podwyżkę niektórych diet i limitów na nocleg w zagranicznej podróży służbowej. Omawiana nowelizacja przewiduje podwyżkę diet w delegacjach zagranicznych do 31 państw oraz zwiększenie kwot limitów na nocleg w delegacjach zagranicznych do 42 państw.

Zmiany te mają wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia nowelizacji rozporządzenia w Dzienniku Ustaw, zmiany wejdą więc w życie najprawdopodobniej jeszcze w 2022 roku.

Nowe wysokości diet i limitów noclegowych zostały określone w załączniku do projektu rozporządzenia. Poniżej publikujemy niektóre projektowane stawki:

chodowego od osób fizycznych i nie stanowią podstawy wymiaru składek ZUS - do wysokości określonej w ww. rozporządzeniu.

I tak, diety i inne należności za czas podróży służbowej pracownika:

są wolne od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (ustawa o PIT), nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie § 2 ust. 1 pkt 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,

- do wysokości określonej w odrębnych ustawach lub w przepisach wydanych przez ministra właściwego do spraw pracy w sprawie wysokości oraz warunków

Lp.	Państwo	Waluta	Kwota diety	Kwota limitu na nocleg
10	Austria	EUR	57	150
13	Belgia	EUR	55	200
14	Białoruś	EUR	42	130
17	Bulgaria	EUR	40	120
19	Chiny	EUR	55	170
20	Chorwacja	EUR	42	125
21	Cypr	EUR	43	160
22	Czechy	EUR	41	120
23	Dania	DKK	446	1 430
26	Estonia	EUR	45	110
28	Finlandia	EUR	53	180
29	Francja	EUR	55	200
30	Grecja	EUR	50	160
32	Hiszpania	EUR	50	200
60	Litwa	EUR	45	150
61	Luksemburg	EUR	55	200
62	Łotwa	EUR	57	132
63	Macedonia	EUR	43	138
68	Mołdowa	EUR	45	94
71	Niderlandy	EUR	50	150
72	Niemcy	EUR	49	170
74	Norwegia	NOK	496	1 650
81	Portugalia	EUR	49	150
84	Rumunia	EUR	42	110
87	Republika Serbii i Republika Czarnogóry	EUR	40	110
89	Słowacja	EUR	47	132
90	Słowenia	EUR	45	143
91	Stany Zjednoczone Ameryki (USA), w tym: - Nowy Jork - Waszyngton	USD	59	200
93	Szwajcaria	CHF	88	220
94	Szwecja	SEK	510	2 000
99	Turcja	USD	53	185
101	Ukraina	EUR	41	180
106	Węgry	EUR	44	143
107	Wielka Brytania	GBP	45	220
109	Włochy	EUR	53	192

Co ważne, wzrost stawek diet zagranicznych oznacza również odpowiedni wzrost ryczałtów, o których mowa w § 17 nowelizowanego rozporządzenia (tzw. ryczałtów dojazdowych w wysokości jednej diety lub 50% diety lub 10% diety), a podwyższone limity noclegowe skutkują wyższym ryczałtem noclegowym (§ 16 ust. 2 nowelizowanego rozporządzenia).

Na marginesie zaznaczyć należy, iż kosztami uzyskania przychodów są wartości diet z tytułu podróży służbowych osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących, w części nieprzekraczającej wysokości diet przysługujących pracownikom (art. 23 ust. 1 pkt 52 ustawy o PIT).

Warto również dodać, że diety oraz inne należności z tytułu podróży służbowej są zwolnione z podatku do-

ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju.

Do wysokości diet i innych należności z tytułu podróży służbowej określonych przepisami ww. rozporządzenia odwołują się także inne zwolnienia podatkowe z PIT, w tym:

zwolnione z podatku diety i inne należności za czas podróży osoby niebędącej pracownikiem (art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. b ustawy o PIT),

zwolniony z podatku dodatek za rozłąkę przysługujący na podstawie odrębnych ustaw, przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw lub układów zbiorowych pracy (art. 21 ust. 1 pkt 18 ustawy o PIT).

Odetchnij w Bieszczadach...

HOTEL SANVIT

UL. ŁAZIENNA 1,
38-500 SANOK
TEL: 13 46 55 088

CZY WIESZ, ŻE...?

nasz hotel znajduje się w bezpośredniej bliskości sanockiego rynku zwanego "Bramą Bieszczad"

w cenie:

- rozgrzewający seans w saunie
- inhalacja w grocie solnej

nocleg już od 150 zł

HUMOR

W parku na ławeczce siedzi młoda para. Po chwili dosiada się do nich dziadek. Dziewczyna mówi do chłopaka:

- Boli mi nos. Chłopak pocałował ją. Dziewczyna mówi:

- Już nie boli. Po chwili: - Boli mnie czółko. Chłopak pocałował ją w czoło. Dziewczyna:

- Już nie boli. Dziadek z niedowierzaniem pyta młodego człowieka:

- A czy hemoroidy też pan leczy?

Jedzie kierowca nową beemką, a że auto dobre, to jedzie 120... 160... Nagle z zakrętu wyłania się furmanka i boom... Kierowca nie wyrobił! Wysiadł z auta, patrzy - konie zmasakrowane, no to je dobił, żeby się nie męczyły. Podchodzi do bacy ze strzelbą w dłoni i pyta:

- Baco, jak z wami? Na to baba, przykrywając urwane obie nogi:

- Nawet mnie nie drasnęło!

Namawiał kumpel kumpla:

- Ty, stary, choć na ryby!!! - E, daj spokój. - No chodź, nie daj się prosić. - Człowieku, ja nie umiem łowić, w życiu nie trzymałem wędki w ręku!!!

- A co tu trzeba umieć, odbijasz, odkręcasz i polewasz...

Wania złowił złotą rybkę. - Rybka: Puść mnie, spełnię twoje życzenie.

- Ok. - Willę chcesz? - Nie. - Mercedesa chcesz?

- Nie. - Medal za męstwo chcesz? - No, jasne!

Huknęło, walnęło i Wania znalazł się na polu bitwy z dwoma granatami w ręku. Patrzy, a na niego nap...la 10 czołgów. Wania wkurzony, przez zaciśnięte zęby:

- Niech to, pośmiertny mi dała!

- Poproszę pastę do butów. - Jakich? - pyta sprzedawca. - Snurowanych...

Kowalski został spoliczkowany przez kolegę, więc pyta, oburzony:

- To było na poważnie, czy na żarty? - Poważnie. - To w porządku, bo ja nie lubię takich żartów.

Koledzy w biurze opowiadają o swoich uzdolnionych znajomych:

- Jeden z moich kumpi jest fantastycznym mechanikiem. Zbudował sobie samochód z części audi, mercedesa, beemki i fiata.

- To ciekawe, i co z tego wyszło? - 5 lat, bez zawieszania.

Dyrektor wchodzi do hali produkcyjnej i spotyka nowego pracownika.

- Czy majster nie przydzielił panu żadnej konkretnej pracy?

- Przydzielił, panie dyrektorze! Jeżeli coś się zdarzy, mam go obudzić.

Młody rolnik poucza właściciela:

- Pan ciągle pracuje starymi metodami, sąsiedzie. Będę zdziwiony, jeśli z tego drzewa uda się panu zebrać chociaż 10 kg jabłek.

- Ja też będę zdziwiony, bo zawsze zbieram z niego gruszki.

Znani z głupich żartów studenci spotkali na drodze chłopca, który prowadził na targ wieprzka.

- To wasz synek? - zażartował jeden ze studentów.

- Nie - odpowiada chłop - to jeden z tych studentów, co się w wielkiej szkole uczył.

Dali mi go na wychowanie.

Antek z sąsiadem postanowili zważyć świnie.

Ponieważ nie mieli wagi ani odważników, na duży kamień położyli długą deskę.

Na jedną stronę deski wprowadzili zwierzę, a na drugą zaczęli kłaść kamienie, aż do uzyskania równowagi.

Gdy im się to udało, Antek rzekł zadowolony:

- W porządku! Teraz tylko trzeba zgadnąć, ile waży ten kamień!

W gospodzie, przy butelce wódki spotykają się dwaj chłopcy.

Jeden mówi:

- Mój koń jest bardzo mądry. - Dlaczego? - pyta drugi. - Gdy mówię: „Idziesz, czy nie?”, to on idzie, albo nie.

W zimowy wieczór gajowy złapał w lesie złodzieja, który kradł ścięte drzewo.

- Co, kradniemy drzewo? - Panie gajowy, ja tylko zbieram paszę dla królików!

- Chcesz mi wmówić draniu, że króliki jedzą drewno?

- Jeśli nie będą chciały jeść, to napalę nim w piecu...

Budowlani

Ogólnopolski Magazyn Społeczno-Zawodowy

Adres redakcji: 00-641 Warszawa, ul. Mokotowska 4/6
tel.: 22 825 60 61-62, faks: 22 825 11 23
e-mail: info@zzbudowlani.pl

Redaktor naczelny: Jakub Kus

Redaktor wydania: Aleksandra Suchocka

Zespół: Tomasz Nagórka, Małgorzata Sokolowska, Cezary Izdebski

Skład i łamanie: Robert Żwirski

Wydawca i dystrybucja: Związek Zawodowy „Budowlani” 00-641 Warszawa, ul. Mokotowska 4/6

Druk: Grupa ZPR Media S.A. Drukarnia Prasowa

ul. Jubilerska 10, 00-939 Warszawa

SUDOKU DLA ROZRYWKI

Należy wypełnić diagram w taki sposób, aby w każdym poziomym wierszu, w każdej pionowej kolumnie i w każdym dziewięciopółowym kwadracie 3x3 znalazły się cyfry od 1 do 9. Cyfry w kwadracie oraz kolumnie i wierszu nie mogą się powtarzać.

7	1		2			3		9
	3		8					2
	9			7		4		
2		3		6	8	1	9	4
						5	3	
	5					2	8	
					9		6	3
3	8				4	7		
		6			3			5